

« Οὐκ ἐπ' ἄρτω μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος ».

ΕΤΟΣ Α΄

ΣΜΥΡΝΗ, τῆ 26 Νοεμβρίου 1858.

Ἄριθ. 22

ΟΘΕΛΛΟΣ
 ΗΤΟΙ
Ο ΜΑΥΡΟΣ ΤΗΣ ΒΕΝΕΤΙΑΣ
 ΤΡΑΓΩΔΙΑ
 ΤΟΥ ΣΑΚΕΣΠΗΡΟΥ
 ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ.
 ΣΚΗΝΗ Α΄.

(Πρὸ τοῦ φρουρίου εἰσέρχεται ὁ Κάσσιος καὶ τινες μουσικοί.)

ΚΑΣΣ. Κύριε, παῖξτε ἐδῶ· ἐγὼ θέλω σὰς ἀνταμείψει διὰ τὸν κόπον σας· τίποτε ζωπρὸν, διὰ νὰ χαιρετήσωμεν τὸν στρατηγὸν εἰς τὴν ἔγερσίν του.
 (Εἰσέρχεται ὑπηρετής.)

ΥΠΗΡ. Κύριοι μήπως τὰ ὄργανά σας ἔρχονται ἀπὸ τὴν Νεάπολιν διὰ νὰ ὀμιλοῦν ἐτζι μετὴν μύτην; ἰδοῦ, λάβετε διὰ τὸν κόπον σας· τὸσον καταγοητευμένος εἶναι ὁ στρατηγὸς ἀπὸ τὴν μουσικὴν σας, ὥστε σὰς παρακαλεῖ νὰ παύσετε.

Ιὸς ΜΟΥΣ. Πολὺ καλὰ κύριε, παύομεν.

ΥΠΗΡ. Ἄν ἔχετε καμμίαν μουσικὴν ἄφωνον παίξτε πάλιν· διότι ὁ στρατηγὸς δὲν ὀρέγεται πολὺ τὴν μουσικὴν.

Ιὸς ΜΟΥΣ. Τοιαύτην μουσικὴν δὲν ἔχομεν.

ΥΠΗΡ. Λοιπὸν τότε βλάψτε τοὺς αὐλοὺς σας εἰς τὰς θήκας των, διότι θ' ἀπέλθω. Φύγετε 'στὸ καλὸ.
 (Ἐξέρχονται οἱ μουσικοί.)

ΚΑΣΣ. Δὲν ἀκούς, φίλε μου;

ΥΠΗΡ. Ἀκούω.

ΚΑΣΣ. Σὲ παρακαλῶ λάβε τὸ χρυσοῦν τοῦτο νόμισμα· ἐὰν ἡ εὐγενὴς κυρία ἦτις ὑπηρετεῖ τὴν σύζυγον τοῦ στρατηγοῦ ἠγέρθη, εἰπὲ εἰς αὐτὴν ὅτι ὁ Κάσσιος ἐπιθυμεῖ νὰ τῆς πῆ δύο λέξεις. Μοὶ κάμνεις αὐτὴν τὴν χάριν;

ΥΠΗΡ. Ἐσηκώθη, κύριε, καὶ περιφέρεται. Ἄν θέλῃ νὰ ἔλθῃ πρὸς τὸ μέρος τοῦτο, τῆς το λέγω.

(Εἰσέρχεται ὁ Ἰάγος)

ΚΑΣΣ. Ὦ! καλῶς τὸν φίλον μου. Εἰς καλὴν ὄραν ἦλθες.

ΙΑΓ. Πῶς! δὲν ὑπῆγες νὰ κοιμηθῆς;

ΚΑΣΣ. Ὦχι, διότι ὅτε ἀπεχωρίσθημεν ἡ ἡμέρα ἦδη ἔφεγγεν. Ἐλαβον τὴν τόλμην, Ἰάγε, νὰ στείλω νὰ φωνάξω τὴν σύζυγόν σας, ἵνα παρακαλέσω αὐτὴν νὰ με παρουσιάσῃ εἰς τὴν ἐνάρετον Δυσδαίμοναν.

ΙΑΓ. Σὰς τὴν στέλλω ἀμέσως, καὶ θέλω μηχανευθῆν ὥστε νὰ παρκούρω τὸν Μαῦρον ἐκ πιδῶν, ὅπως ἡ ὀμιλία ὑμῶν γείνη ἐλευθερωτέρα.
 (Ἐξέρχεται.)

ΚΑΣΣ. Σὰς εἶμαι ταπεινός, καὶ εὐγνώμων δούλος, διὰ τὴν χάριν ταύτην. Ποτὲ δὲν εἶδον Φλωρεντινὸν τὸσον ἀγαθὸν καὶ τίμιον.

(Εἰσέρχεται ἡ Αἰμιλία)

ΑΙΜΙΑ. Καλὴ ἡμέρα σας, φιλε ὑπάσπιστά· λυποῦμαι διὰ τὸ δυστύχημά σας· ἀλλὰ τὰ πάντα θέλουν θεραπευθῆ ταχέως· ὁ στρατηγὸς καὶ ἡ σύζυγός του συ-ομιλοῦσι περὶ τῆς ὑποθεσεῖός σας. Ἡ δέσποινα μου σὰς ὑπερασπίζεται θερμῶς, ὁ δὲ Μαῦρος διατείνεται ὅτι ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἐβλαψατε, εἶναι ἐκ τῶν τὰ μέγιστα δυναμένων τῆς Κύπρου, διὰ τὴν φήμην καὶ καταγωγὴν του, ὥστε δὲν νομίζει φρο-

νιμον τὸ νὰ μὴ σὰς παύσῃ, καὶ τοὶ βεβαίως ὅτι σὰς ἀγαπᾷ, καὶ ὅτι δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀλλοῦ μεσίτου ὑπὲρ ὑμῶν ἢ τὰ ἴδια ἐξουτοῦ αἰσθημάτων, ἵνα δραξάμενος τῆς πρωτίστης εὐκαιρίας νὰ σὰς ἐπαναγάγῃ εἰς τὴν θέσιν σας.

ΚΑΣΣ. Ἄλλ' ὅπως δήποτε, σὰς παρακαλῶ, ἐὰν σὰς φαίνεται πρέπον καὶ δυνατὸν παραχωρησατέ μοι τὸ μέσον τοῦ νὰ εἶπω ὀλίγας λέξεις κατ' ἴδιαν εἰς τὴν Δυσδαιμόναν.

ΣΚΗΝΗ Β'. Θάλαμος ἐν τῷ φρουρίῳ.

(Εἰσέρχεται ὁ Ὁθέλλος ὁ Ἰάγος καὶ τινεὶ ἀξιωματικοί.)

ΟΘΕΛΛ. Τὰς ἐπιστολάς ταύτας Ἰάγε δὸς εἰς τὸν πλοίαρχον, καὶ ἐπιφώτισέ τον νὰ προσφέρῃ τὰ σεβασματὰ μου εἰς τὴν γερουσίαν· μετὰ δὲ ταῦτα ἔλα νὰ μὲ ἐνταμώσῃς εἰς τὰ νέα ὀχυρώματα, τὰ ὅποια ὑπάγω νὰ ἐπισκεφθῶ.

ΙΑΓ. Παλὺ καλὰ αὐθέντη, θέλω σὰς ὑπακούσει.

ΟΘΕΛΛ. Κύριοι, ὑπάγομεν νὰ ἴδωμεν τὸ ὄχυρμα;

ΛΕΜΙΜ. Στρατηγέ, εἴμεθα εἰς τὰς διαταγὰς σας.

(Εξέρχονται.)

ΣΚΗΝΗ Γ' Πρὸ τοῦ φρουρίου.

ΔΥΣΔ. Βεβαίωθητε φίλε Κάσσιε ὅτι θέλω πράξει πᾶν ὅτι δύναμαι ὑπὲρ σοῦ.

ΑΙΜΙΑ. Φιλτάτη δέσποινα, προσπαθήσατε· ὁ σύζυγός μου εἶναι περιλυσός δι' αὐτό.

ΔΥΣΔ. ὦ! τί καλῆς ψυχῆς ἄνθρωπος! — Μὴ ἀμφιβάλλῃς Κάσσιε, ὅτι θέλω σὲ καταστήσει πάλιν φίλον τοῦ συζύγου μου, ὅσον ἦσ' ὅποτε.

ΚΑΣΣ. Ἐλεήμων κυρία! ὅτι δήποτε καὶ ἂν συμβῆ εἰς τὸν Μιχαὴλ Κάσσιον, θέλει πάντοτε εἶναι ταπεινὸς καὶ πιστὸς δούλός σας.

ΔΥΣΔ. Σὰς εὐχαριστῶ, κύριε. εἴθε ὅπως ἀφωσιμένος εἰς τὸν αὐθέντην μου· τὸν ἐγνωρίσατε πολλὸν χρόνον, καὶ δὴνασθε νὰ πιστεύσῃτε ὅτι δὲν θέλει ἀποξενωθῆν ἀφ' ὑμῶν, εἰμὴ καθ' ὅσον τῷ ἐπιβάλλει αὐτὸ ἡ πολιτικὴ φρόνησις.

ΚΑΣΣ. Ναί, κυρία μου, ἀλλ' ἡ πολιτικὴ αὕτη δύναται νὰ διαρκέσῃ τὸσον πολὺ, νὰ διατηρῆται ὑπὸ σειρᾶς τὸσον ἀσθενῶν προσφάσεων, νὰ ἀναφύηται ὑπὸ τὸσον καὶ τὸσον περιστάσεων, ὥστε ἀναπληρωθῆσθαι τῆς θέσεώς μου, καὶ ἀπόντος ἐμοῦ, ὁ στρατηγός μου θέλει λησμονήσῃ τὴν ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσίν μου.

ΔΥΣΔ. Μὴ σὲ μέλη περὶ τούτου· ἐνώπιον τῆς Αἰμιλίας σὰς ἐγγυῶμαι ὅτι θέλετε ἀναλάβει τὴν θέσιν σας. Ἔσο βεβαίως ὅτι ὅταν ὑποσχεθῶ τι, ἐκπληρῶ τὴν ὑπόσχεσίν μου μέχρι κεραίας. Δὲν θέλω ἀφήσει ἡσυχον τὸν αὐθέντην μου· θέλω παράξει τὸν ὕπνον του, θέλω ἐξαντλήσει τὴν ὑπομονὴν του διὰ τοῦ λόγου μου. Περὶ σοῦ θέλει ἀκούει ἐν τῇ κλίνῃ, περὶ σοῦ παρὰ τὴν τράπεζαν· καὶ εἰς πᾶσαν πράξιν του θέλω ἀναμίξει τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Κάσσιου· ἔχε θάρρος· Κάσσιε, διότι ὁ συνήγορός σου θέλει

προτιμήσειν ἀποθάνῃ μᾶλλον παρὰ νὰ παραιτηθῇ τοῦ ζητουμένου.

(Ἐμφανίζονται ὁ Ὁθέλλος καὶ Ἰάγος μακρόθεν.)

ΑΙΜΙΑ. Κυρία, ἰδοὺ ὁ αὐθέντης μου ἔρχεται.

ΚΑΣΣ. Κυρία μου πρέπει ν' ἀναχωρήσω.

ΔΥΣ. Ὄχι μείνε, καὶ ἄκουσον με ὀμιλοῦσαν.

ΚΑΣΣ. Κυρία μου ὄχι τώρα, διότι αἰσθάνομαι πολλὴν ἀνησυχίαν, καὶ δὲν θὰ δυννηθῶ ποσῶς νὰ ὑπηρετήσω ἐμαυτὸν.

ΔΥΣ. Καλὰ λοιπὸν, κάμετε ὅπως νομίζετε φρόνιμον.

(Ἐξέρχεται ὁ Ἰάγος.)

ΙΑΓ. Ἄ! δὲν μοι ἀρέσκει τοῦτο.

ΟΘΕΛΛ. Τί λέγεις;

ΙΑΓ. Τίποτε, αὐθέντη, ἢ ἐάν. ἀλλ' ὄχι τίποτε.

ΟΘΕΛΛ. Δὲν ἦτο ὁ Κάσσιος ὁ ἀναχωρήσας ἀπὸ τὴν σύζυγόν μου;

ΙΑΓ. Ὄχι βέβαια, δὲν τὸ πιστεύω νὰ φύγῃ τοιούτῳ ὡς κακοῦργος, ἀλλὰ σὰς εἶδεν ἐρχόμενον.

ΟΘΕΛΛ. Καὶ ὁμοῦ πιστεύω σταθερῶς ὅτι αὐτὸς ἦτο.

ΔΥΣ. Καλῶς τὸν αὐθέντην μου. Μόλις τώρα ἀνεχώρησεν ἕνας οἰκέτης, ὅστις ὁ τάλας ἐχρέως φέρει τὴν δυσμένειάν σας.

ΟΘΕΛΛ. Ποῖον ἐννοεῖτε.

ΔΥΣ. Τὸν ὑπασιπστήν σας, τὸν Κάσσιον. Φιλτάτῃ μοι, ἐὰν ἡ ἀγάπη μου ἰσχύῃ εἰς τὴν καρδίαν σου, συγχωρήσῃ τον καὶ δέξαι τον πάλιν εἰς τὴν εὐνοίαν σου. Διότι ἐὰν ὄντως δὲν σε ἀγαπᾷ, καὶ δὲν ἐσφαλὲν ἐξ ἀγνοίας μᾶλλον ἢ ἀπὸ κακίαν, τότε πρέπει νὰ ὁμολογήσω ὅτι δὲν ἔχω πείραν εἰς τὸ νὰ κρίνω τὴν τιμιότητα τοῦ ἀνθρώπου ἐκ τοῦ προσώπου του. Σὰς ἰκετεύω, ἀνακαλέσατέ τον.

ΟΘΕΛΛ. Αὐτὸς ἀνεχώρησε τώρα;

ΔΥΣ. Ναι αὐτὸς, ὁ ταλαίπωρος, τὸσον τεταπεινωμένος, ὥστε ἀφῆκε μέρος τῆς λύπης του μετ' ἐμοῦ, καὶ συμπάσχω μετ' αὐτοῦ. Φιλτάτῃ μοι σὰς παρακαλῶ ἀνακαλέσατέ τον.

ΟΘΕΛΛ. Ὄχι τώρα γλυκεῖα Δυσδαιμόνα· ἄλλην ὥραν.

ΔΥΣ. Ἀλλὰ συντόμως;

ΟΘΕΛΛ. Δι' ἀγάπην σου, φιλτάτη, ὅσον τάχιστα.

ΔΥΣ. Λοιπὸν ἀπόψε εἰς τὸ δεῖπνον;

ΟΘΕΛΛ. Ὄχι ἀπόψε.

ΔΥΣ. Αὔριον εἰς τὸ γεῦμα;

ΟΘΕΛΛ. Δὲν θὰ γευματίσω εἰς τὸν οἶκον· εἴμαι προσκεκλημένος ὑπὸ τῶν ἀξιωματικῶν εἰς τὴν ἀκρόπολιν.

ΔΥΣ. Λοιπὸν αὔριον τὸ ἐσπέρας, ἢ τὸ πρωτὶ ἢ τὴν μεσημβρίαν, ἢ τὸ ἐσπέρας, ἢ τὴν τετάρτην τὸ πρωτὶ.

Σὰς παρακαλῶ προσδιορίσατε τὸν χρόνον, ἀλλ' ἂς μὴ ὑπερβαίνῃ τρεῖς ἡμέρας. Σὰς βεβαιῶ εἶναι μετανενοημένος. Καὶ ὁμοῦ τὸ πταίσμά του, ἐὰν ἀφήσωμεν κατὰ μέρος ὅτι τὸ στρατιωτικὸν στάδιον

ἀπαιτεῖ παραδειγματισμὸν καὶ τῶν καλλίστων προσώπων, τὸ πταίσμά του, μὴδὲς ἀπαιτεῖ τὴν κατ' ἔδιαν ἐπίπληξιν.

Πότε θὰ ἔλθῃ; εἶπέ μοι Ὁθέλλε. Ἀπορῶ ποῖαν χάριν ἤθελον σὰς ἀρνηθῆ ἔγώ, ἢ καὶ διστάσει καὶ χρονотριβῆσει εἰς τὸ νὰ σὲ ὑπακούσω! Πῶς ὁ Κάσσιος ὅστις ἤρξατο μετὰ σοῦ ὅτε ἤρξατο ἐμοῦ, καὶ ὅστις πολλάκις, ἐν ᾧ ἐγὼ σὲ κατηγόρουν σὲ ὑπερασπίζετο, νὰ εἴρῃ τόσῃν δυσκολίαν εἰς τὸ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν θέσιν σου; Πιστεύσον με ἔτι ἐγὼ ἤθελον.

ΟΘΕΛΛ. Σὲ παρακαλῶ, ἀρκεῖ πλέον ἂς ἔλθῃ ὅταν θέλῃ· δὲν σοὶ ἀρνούμαι τίποτε.

ΔΥΣ. Καὶ τί μεγάλη χάρις εἶναι αὕτη; ὡς ἐὰν σὰς εἴλεγον νὰ φορέσῃτε τὰς χειρίδας σας, ἢ νὰ τρώγητε καλὰ φαγητὰ, ἢ νὰ μὴ κρούσητε, ἢ νὰ προσπαθήσητε νὰ κάμητε καλὸν εἰς τὸν ἑαυτὸν σας. Ὅταν θὰ σὰς ἰκετεύσω διὰ τινὰ χάριν, θέλω πρῶτον σκεφθῆ σοβαρώτατα, θέλω κάμει τὴν αἰτησίαν μου μετὰ φόβου.

ΟΘΕΛΛ. Δὲν θέλω σοὶ ἀρνηθῆ τίποτε, διὸ σὲ παρακαλῶ ἄφες με μίαν στιγμὴν μόνον.

ΔΥΣ. Δύναμαι νὰ σοὶ τὸ ἀρνηθῶ; ὄχι βέβαια. Ἰγίαινε λοιπὸν, αὐθέντη μου.

ΟΘΕΛΛ. Ἰγίαινε φιλτάτη μου Δυσδαιμόνα· σὲ ἐλέπω πάλιν μετ' ὀλίγον.

ΔΥΣ. Αἰμιλία, ἔλθέ. — Ὁδηγήσου ὑπὸ τῆς φρονήσεως, καὶ ὅτι δήποτε ἀποφασίσῃς θέλω πάντοτε σὲ ὑπακούει.

(Ἐξέρχεται μετὰ τῆς Αἰμιλίας.)

ΟΘΕΛΛ. Ἐξοχε καὶ ἀθλία κόρη! ἀνάθεμά με ἂν δὲν σ' ἀγαπῶ ἢ καρδία μου μένει καὶ ὅταν δὲν σ' ἀγαπῶ τὸ χάρις ἐπανέρχεται.

ΙΑΓ. Γενναϊότητα στρατηγέ μου, —

ΟΘΕΛΛ. Τί λέγεις, Ἰάγε;

ΙΑΓ. Ὁ Μιχαὴλ Κάσσιος ἐγνωρίζε τὸν ἐρωτὰ σας ὅτε ἤρξαθε τῆς Δυσδαιμόνας;

ΟΘΕΛΛ. Ναί, ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους· ἀλλὰ διὰ τί ἐρωτᾷς;

ΙΑΓ. Ἀπλῶς διὰ νὰ εὐχαριστήσω τὴν περιέργειάν μου· καὶ οὐδὲν ἄλλο.

ΟΘΕΛΛ. Ἀλλ' ἡ περιέργειά σου αὕτη πόθεν, ὦ Ἰάγε;

ΙΑΓ. Ἐνόμιζον ὅτι δὲν τὴν εἶχε γνωρίσει πρότερον.

ΟΘΕΛΛ. ὦ, ναί, καὶ πολλάκις μᾶς ὑπηρετήσεν ὡς μεσάζων.

ΙΑΓ. Τῆ ἀληθεία;

ΟΘΕΛΛ. Τῆ ἀληθεία! βεβαίως τῆ ἀληθεία. Τί εὐρίσκες εἰς τοῦτο παράξενον; Μήπως δὲν εἶναι τίμιος;

ΙΑΓ. Τίμιος, αὐθέντη;

ΟΘΕΛΛ. Ναί, τίμιος.

ΙΑΓ. Καθ' ὅσον γνωρίζω, αὐθέντη.

ΟΘΕΛΛ. Ἀλλὰ τί φρονεῖς;

ΙΑΓ. Τί φρονῶ αὐθέντη;

ΟΘΕΛΛ. Τί φρονῶ, αὐθέντη! Μὰ τὰς οὐρα-

νίους δυνάμεις ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἐπαναλαμβάνει ὡς ἡχῶ τοὺς λόγους μου, ὡς νὰ ἐνεκρυπτε κανὲν μορμωρῶν τέρας εἰς τὰ ἔντός του, καὶ τοσοῦτον ὥστε φοβεῖται νὰ μοὶ τὸ δείξῃ. Ναὶ βέβαια πρέπει νὰ ἐμφολεῖται εἰς τὸν νοῦν σου. Σὲ ἤκουσα λέγοντα πρὸ ὀλίγου ὅτι δὲν σοὶ ἤρεσκε τοῦτο· τί λοιπὸν δὲν σοὶ ἤρεσκε; Καὶ ὅτε σοὶ εἶπον ὅτι ἦσο κοινωνὸς τῶν μυστικῶν μου καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐρωτοληψίας μου, ἀνεβόησες. — Τῆ ἀληθεία! καὶ συνέστειλας τὰς ἔρρες, ὡς νὰ συνελάμβανες τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰς τὸν ἐγκέφαλόν σου φρικώδη τινὰ ὑπόψιν· ἐὰν ὄντως μὲ ἀγαπᾷς ἀποκαλύψόν μοι τὸν στοχασμὸν σου.

ΙΑΓ. Αὐθέντη καλῶς γινώσκειτε ὅτι σὰς ἀγαπῶ.

ΟΘΕΛΛ. Φρονῶ ὅτι μὲ ἀγαπᾷς, καὶ ἐπειδὴ γνωρίζω τὴν πλήρη ἀφοσίωσιν καὶ τιμιότητά σου καὶ γνωρίζω πρὸς τοῦτους ὅτι τοὺς λόγους σου τοὺς ζυγίζεις πρὶν τοὺς ἐκβάλλῃς ἀπὸ τὸ στόμα σου, διὰ τοῦτο οἱ δισταγμοὶ σας οὗτοι μοὶ ἐμπνέουσι τρόμον. Τὰ τοιαῦτα εἰς ὄλιαν καὶ χαμερπῆ ἄνθρωπον εἶναι συνήθη παίγνια, ἀλλ' ὅταν βλέπῃ τις αὐτὰ εἰς ἄνθρωπον δικαιοφρονα καὶ εἰλικρινῆ δύναται νὰ τὰ ἐκλάβῃ ὡς ἀκούσιον ἀπόρροιαν τῆς συνταρασσομένης καρδίας του, τῆς ὁποίας τὸ σφοδρὸν αἰσθημα δὲν δύναται νὰ κρατηθῇ.

ΙΑΓ. Διὰ τὸν Μιχαὴλ Κάσσιον τολμῶ νὰ ὁμῶσω ὅτι τὸν νομίζω τίμιον.

ΟΘΕΛΛ. Καὶ ἐγὼ τὸν νομίζω τοιοῦτον.

ΙΑΓ. Ἐπρεπεν οἱ ἄνθρωποι νὰ ἦναι ὅτι φαίνονται ἢ τοῦλάχιστον οἱ μὴ ἀγαθοὶ νὰ μὴ φαίνονται ὅτι εἶναι τοιοῦτοι.

ΟΘΕΛΛ. Βέβαια οἱ ἄνθρωποι ἔπρεπε νὰ ἦναι ὅτι φαίνονται.

ΙΑΓ. Οὕτω λοιπὸν δύναμαι νὰ νομίζω ὅτι ὁ Κάσσιος εἶναι τίμιος.

ΟΘΕΛΛ. Ἄ! δὲν μοὶ λέγεις πᾶν ὅτι φρονεῖς· εἶπέ μοι, εἶπέ μοι σὲ παρακαλῶ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον σὲ κάμνει νὰ διστάζῃς οὕτω· ἔκφρασον τὸν πλεον ἀπαίσιον στοχασμὸν σου διὰ τῆς ἀπαισιωτάτης λέξεως.

ΙΑΓ. Φίλτατε στρατηγέ, ζητῶ συγνώμην· νὰ μὲν σὰς χρεωστῶ κατὰ πάντα ὑπακοήν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ χρέους μου, οὐχὶ ὁμοῦ καὶ εἰς ἐκεῖνο τὸ ὅποιον καὶ αὐτοὶ οἱ δούλοι εἰσὶν ἐλεύθεροι. Νὰ σὰς εἶπω τοὺς στοχασμούς μου! ὑποθέσατε ὅτι εἶναι ὑβριστικοὶ καὶ ἀπατηλοὶ. Ποῖον εἶναι τὸ ἀνάκτορον ἐκεῖνο εἰς τὸ ὅποιον δὲν εἰσδύουσιν ἐνίοτε βυπαρὰ ὄντα; καὶ τίς ἔχει καρδίαν τοσοῦτον καθάραν ὥστε ἀνόσιοι ὑποψίαι δὲν εἰσέδυσάν ποτε εἰς αὐτὴν ἀντὶ τῶν ἐναρέτων αἰσθημάτων του;

ΟΘΕΛΛ. Ἐπιβουλεύεις τὸν φίλον σου, ὦ Ἰάγε, ἐὰν γινώσκων αὐτὸν ἠδίκημένον δὲν τῷ ἀποκαλύπτεις τὴν ἀλήθειαν.

ΟΘΕΛΛ. Συνομοτεῖς κατὰ τοῦ φίλου σου, Ἰάγε ἐὰν ἔχων τὴν ἐλάχιστην ὑπόψιν περὶ τῆς τιμῆς του τὸν ἀφίνεις εἰς ἀγνοίαν περὶ τούτου.

ΙΑΓ. Σὰς παρακαλῶ, — πιθανὸν νὰ ἀπατώμαι εἰς τὰς εἰκασίας μου, διότι εἶμαι φύσει περίεργος εἰς τὸ νὰ μανθάνω τὰς κακὰς πράξεις τῶν ἄλλων, καὶ διὰ τοῦτο πολλάκις ὁ ζῆλος μου γεννᾷ ἐγκλήματα ἀνύπαρκτα. — Σὰς παρακαλῶ λοιπὸν ἀπὸ ἐκείνων ὅστις κάμνει τοσοῦτον ἀσθενεὶς εἰκασίας, νὰ μὴ θέλετε νὰ λάβετε πληροφορίας· μηδὲ νὰ οἰκοδομήσητε δυστυχήματα ἐπὶ τῶν ἀσταθῶν καὶ σφαλερῶν παρατηρήσεών του. Δὲν ἤθελεν εἶναι καλὸν διὰ τὴν ἡσυχίαν σας οὐδὲ διὰ τὸ καλὸν σας, καὶ τὴν γενναϊότητα καὶ σοφίαν σας, νὰ σὰς ἀποκαλύψω τοὺς στοχασμούς μου.

ΟΘΕΑ. Τί ἐνοεῖς;

ΙΑΓ. Τὸ καλὸν ὄνομα εἶναι τὸ τιμαλφέστατον μέρος τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἀνθρώπου· ὁ κλέπτων τὸ ἀργύριόν μου οὐδὲν κλέπτει· οὐτιδανὸν πρᾶγμα κλέπτει, διότι νῦν μὲν ἀνήκει εἰς ἐμὲ, ἄλλοτε δὲ ἀνήκει εἰς ἄλλον, καὶ ὑπῆρξε δούλος εἰς μυρίους ἀνθρώπους· ἀλλ' ὁ ἀπεστερωθὲν με τοῦ καλοῦ μου ὀνόματος ἀφαιρεῖ πρᾶγμα τὸ ὅποιον δὲν πλουτίζει μὲν αὐτόν, ἐμὲ δὲ καθιστᾷ ὄντως πένητα.

ΟΘΕΑ. Μὰ τὰς οὐρανίας δυνάμεις, θὰ μοῦ πῆς εὐθὺς τί ἔχεις εἰς τὸν νοῦν σου.

ΙΑΓ. Ἀδύνατον, ἐν ὧσ' εἶμαι κύριος τοῦ νοῦς καὶ τῆς καρδίας μου.

ΟΘΕΑ. Ἄ!

ΙΑΓ. Αὐθέντα, ἀποφύγετε τὴν ζηλοτυπίαν εἶναι τέρας μὲ βλέμμα φαρμακερὸν, τὸ ὅποιον φαρμακεύει καὶ ἀποστρέφεται τὴν τροφήν ἣτις τρέφει αὐτόν· ὁ ἀνὴρ ὅστις δὲν ἀγαπᾷ τὴν ἀπατήσασαν αὐτόν ζῆ αὐτοῦ, καὶ τοι ἐν γνώσει τῆς δυστυχίας του· ἀλλ' οὐαὶ εἰς τὸν ἀγαπῶντα καὶ ὑποπεύοντα! τί βράσανον κολάσεως δι' ἐκείνον ὅστις, καὶ τοι μαινόμενος ὑπὸ ἔρωτος πρὸς τὴν σύζυγόν του ἀμφιβάλλει περὶ τῆς τιμότητός της!

ΟΘΕΑ. ὦ δυστυχία!

ΙΑΓ. Ὁ αὐτάρκης πένης εἶναι ἀρκούντως πλούσιος, ἀλλ' ὁ πλούσιος ἔστω καὶ ἀπέραντος, εἶναι ἀγνοῦν δι' ἐκείνον ὅστις φοβεῖται ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν μήπως ἀπολέσῃ αὐτόν. Ὡς Θεὸς πανάγαθε, φύλαττε ἀπὸ ζηλοτυπίας τὰς ψυχὰς πάντων ὅσοι μοι εἶναι προσφιλεῖς.

ΟΘΕΑ. Πῶς! τί σημαίνει τοῦτο; Νομίζεις ὅτι ἐγὼ δύναμαι νὰ ζήσω βίον ζηλότυπον, ἀκολουθῶν ἀπαθῶς τὰς φάσεις τῆς Σελήνης μὲ νέας ὑποψίας; Ὁχι, ὄχι ἀρκεῖ μόνον νὰ ὑποπευθῶ τὰ πάντα ἀπεφασίσθησαν· θεωρήσόν με καὶ τοῦ ζώου ἀλογώτερον ὅταν πεισθῆς ὑπὸ τῶν ματαίων καὶ φαντασιωδῶν εἰκασίων σου ἠθέλον παραδώσει εἰς αὐτὰς τὸν νοῦν μου. Δὲν θέλω ζηλοτυπεῖν διότι μοι λέγουν ὅτι ἡ σύζυγός μου εἶναι ὠραία, τρέφεται καλῶς, ἀγαπᾷ τὰς συναναστροφάς, εἶναι εὐγλωττος, ψάλλει, παίζει, καὶ χορεύει καλὰ· ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει ἀληθὴς ἀρετὴ τὰ τοιαῦτα γίνονται προσθήκαι ἀρετῆς. Πρὸς δὲ τούτοις δὲν δύναμαι νὰ συλλάβω ὑποψίας μήπως στασιάζῃ δι' ἑλλείψιν ἀτομικῆς ἀξίας ἐμοῦ· διότι ἐξελεξάτό με ἰδίως ὁμομασίν· ὄχι, ἴαγε, πρὶν

ὑποπεύσω πρέπει νὰ μὲ πείσουν οἱ ὀφθαλμοί μου εἰς τὴν ὑποψίαν μου θέλω ἀποδείξιν, μετὰ τὴν ὅποιαν δὲν ἔχω ἄλλο ἢ νὰ εἶπω αἰώνιον χαιρεῖ εἰς τὸν ἔρωτα καὶ τὴν ζηλοτυπίαν.

ΙΑΓ. Χαίρω δι' αὐτὸ, διότι τώρα θέλω ἔχει αἰτίαν νὰ δεῖξω πλέον ἐλευθέρως τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀγάπην καὶ ἀφωτίωσίν μου. Δέχθητε λοιπὸν τὴν συμβουλήν τὴν ὅποιαν χρεωστῶ νὰ σὰς δώσω. Δὲν ὀμιλῶ εἰσέτι περὶ ἀποδείξεων· ἐπαγρυπνεῖτε εἰς τὰ κινήματα τῆς συζύγου σας. παρατηρεῖτε αὐτὴν εἰς τὴν μετὰ τοῦ Κάσιου σχέσιν της, ἀνοίξατε καλὰ τοὺς ὀφθαλμούς σας, — οὔτε ὡς ζηλότυπος οὔτε ὡς ἀμέριμος· δὲν θέλω νὰ γείνη ἡ γενναία καὶ ἐλευθέρως καρδιά σας θυμὰ τῆς ἐσυχῆς ἀγαθότητος· προσέχετε καλῶς· γνωρίζω καλῶς τὰ ἦθη καὶ τὸν χαρακτῆρα τῆς πατρίδος μου· εἰς τὴν Βενετιανὰ ἡ γυναικὲς δὲν κρύπτουσιν ἀπὸ τὸν Θεὸν τὰ παίγνια τὰ ὅποια κρύπτουσιν ἀπὸ τοὺς συζύγους των· ἡ συνειδήσῃς των συνίσταται ὄχι εἰς τὸ νὰ ἀπέχῃσι τοῦ κακοῦ ἀλλ' εἰς τὸ νὰ καλύπτουσιν αὐτό.

ΟΘΕΑ. Ἀλήθειαν λέγεις;

ΙΑΓ. Ἠπάτησε τὸν πατέρα της διὰ νὰ ὑπανδρευθῆ μὲ ὑμᾶς, καὶ ὅτε ἀκόμη ἐφρίνετο τρέμουσα καὶ φοβουμένη τὰ βλέμματά σας, ἤγάπα αὐτὰ περισσότερο.

ΟΘΕΑ. Ναί, βέβαια.

ΙΑΓ. Καλὰ λοιπὸν, ἐκείνη ἦτις οὕσα τόσον νέη ἠδύνατο νὰ προσποιηθῆ τοσοῦτον ὥστε νὰ κλεισθῆ ἑρμητικῶς τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ πατρός της, (ὁ τα) λαίπυρος γέρον ἐξελαβε τὸ πρᾶγμα διὰ μαγεῖαν! ἀλλὰ τί κάθημαι καὶ λέγω, Θεὸς μου συγχώρησόν με Αὐθέντα, σὰς ζητῶ συγγνώμην, διότι τοῦτο προέρχεται ἐκ τῆς πολλῆς ἀγάπης μου.

ΟΘΕΑ. Σοὶ εἶμαι ὑπόχρεως διὰ βίου.

ΙΑΓ. Ἀλλὰ σὰς βλέπω ὀλίγον τεταραγμένον.

ΟΘΕΑ. Ὁχι, διόλου, διόλου.

ΙΑΓ. Καὶ ὁμοῦ φοβοῦμαι ὅτι σὰς ἐτάραξα σφοδρῶς· ἐλπίζω ὅτι θέλετε συλλογισθῆν ὅτι οἱ λόγοι μου προέρχονται ἀπὸ ἀγάπην. — Ἀλλὰ βλέπω, βλέπω ὅτι συνεταράχθητε· πρέπει νὰ σὰς παρακαλέσω νὰ μὴ ἐρμηνεύσητε τοὺς λόγους μου ἄλλως ἢ ὡς κενὴν ὑποψίαν.

ΟΘΕΑ. Μὴ σε μέλη.

ΙΑΓ. Εἶδὲ μὴ οἱ λόγοι μου θέλουν ἔχει τοιοῦτον ὀλέθριον ἀποτέλεσμα ὅποιον δὲν ἐπεθύμουν. Ὁ Κάσιος εἶναι φίλος τὸν ὅποιον ἀγαπῶ καὶ σέβομαι... Αὐθέντα σὰς βλέπω τεταραγμένον.

ΟΘΕΑ. Ὁχι τόσον) ἡ Δυσδαίμονά μου εἶναι τιμία.

ΙΑΓ. Εἶθε τοιαύτη νὰ γηράσῃ, καὶ ὑμεῖς νὰ γηράσῃτε ἐν τῇ πεποιθῆσει ταύτῃ.

ΟΘΕΑ. Καὶ ὁμοῦ πόσον σφαλερὰ εἶναι ἡ ἀνθρωπίνη φύσις.

ΙΑΓ. Ναί, ὀρθῶς λέγετε αὐτὸ εἶναι τὸ κακὸν καὶ ἂν θέλετε νὰ σὰς εἶπω θερραπλίως τὴν γνώμην μου, τὸ ὅτι ἀπέβριψε τὰς προτάσεις περὶ γάμου ἀνδρῶν τῆς αὐτῆς πατρίδος, τοῦ αὐτοῦ χρώματος

καὶ βαθμοῦ, προσόντα διὰ τὰ ὅποια κατὰ φυσικὸν λόγον οἱ ἀνθρώποι συνελκύνται, τὸ ὅτι λέγω ἀπέβριψε τοιαύτας ἐπιφθόνους προτάσεις δεικνύει ψυχὴν ὀζύσαν ἐσχάτης διαφθορᾶς, ἀποτρόπαιον ἀταξίαν αἰσθημάτων, καὶ διαστροφήν τῆς διανοίας αὐτῆς.

Ἀλλὰ πάλιν σὰς ζητῶ συγγνώμην· οἱ λόγοι μου δὲν ἀφορῶσι κατευθεῖαν οὕτην καὶ τοι δύναμαι νὰ ὑποπιτεύσω ὅτι μεταμελήθη περὶ τῆς ἐκλογῆς της παραβάλλουσα ὑμᾶς κατὰ τὴν μορφήν πρὸς τοὺς συμπατριώτας της.

ΟΘΕΑ. (ἀποτόμως) Ὑγίαινε. ἂν μάθης καὶ ἄλλα εἴθε πάλιν νὰ μοι τὰ εἶπῃς· βάλε τὴν σύζυγόν σου νὰ ἐποπτεύῃ τὴν διαγωγὴν της. Ἄφες με μόνον, ἴαγε.

ΙΑΓ. (ἀποχωρῶν ὀλίγα βήματα) Αὐθέντα, ἀναχωρῶ.

ΟΘΕΑ. Ἄ! διὰ τί νὰ νυμφευθῶ; Ἀναμφιβόλως ὁ καλοκάγαθος οὗτος ἀνθρώπος, πρέπει νὰ ἤξεύρῃ καὶ ἄλλα τὰ ὅποια δὲν θέλει νὰ μοι ἀποκαλύψῃ.

ΙΑΓ. (ἐπανερχόμενος) Αὐθέντα, τολμῶ νὰ σὰς παρακαλέσω νὰ μὴ δώσητε περαιτέρω προσοχὴν εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην· ἀφετε εἰς τὸν χρόνον νὰ σαφηνίσῃ αὐτὴν καὶ μολονοῦ εἶναι δίκαιον ὁ Κάσιος νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν θέσιν του, (διότι κατεῖχεν αὐτὴν λίαν ἀξίως) καλὸν ὁμοῦ ἤθελεν εἶναι νὰ μένη μακρὰν ὑμῶν ἐτι ὀλίγον, ἵνα διὰ τοῦ μέσου τούτου κρίνητε κάλλιον περὶ τοῦ πράγματος. Παρατηρήσατε ἂν ἡ κυρία σὰς ἐκλιπαρῆ διὰ τὴν ἐπιστροφὴν του· καὶ ἐκ τούτου δυνάμεθα νὰ ἐνοήσωμεν πολλὰ πράγματα· ἐν τῷ μεταξύ δὲ τούτῳ παρακαλῶ νὰ μὴ θεωρῆτε ὡς ἀνθρώπον καθ' ὑπερβολὴν φιλύποτον. Πρὸ πάντων ὁμοῦ παρακαλῶ νὰ δώσητε πλήρη ἐλευθερίαν εἰς τὴν σύζυγόν σας, ἐὰν ἀγαπάτε τὴν τιμὴν σας.

ΟΘΕΑ. Μὴ σε μέλει περὶ τούτου.

ΙΑΓ. Λοιπὸν αὐθέντα, καὶ πάλιν σὰς προσκυνῶ. (Ἀπέρχεται.)

ΟΘΕΑ. Τί γνήσιος φίλος! τί πιστὸς δούλος, καὶ πόσον καλῶς γινώσκει τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν, τὰς ἀνθρωπίνους πράξεις. Ἄ! ἐὰν ἡ σύζυγός μου ἀποδειχθῆ ἀπιστος οὐαὶ εἰς αὐτὴν! καὶ τῆς καρδίας μου τὰς φλέβας ἂν ἀπετέλει ἡ κόμη της ἠθελα τὴν ἀποκόψῃν ἀπ' ἐμοῦ καὶ ἀπολακτίσειν αὐτὴν μακρὰν ἐμοῦ, ἀφίνων αὐτὴν εἰς τὸ ἔλεος τῆς τύχης. Καὶ εἶναι πολὺ πιθανὸν, διότι εἶμαι αἰθίοψ, καὶ ἀμοιρος τῶν θελητῶν ἐκείνων τῆς συναναστροφῆς, ἅτινα κέκτηνται οἱ ἀβροδίατοι αὐλοικοὶ· ἴσως δὲ καὶ διότι ἤδη εὐρίσκομαι εἰς τὴν παρακμὴν τοῦ βίου. — ἀλλ' ἐτι δὲν εἶμαι γέρον.

(μετὰ ὀλίγον σκέψιν.)

Τετέλεσται, μὲ ἠπάτησε· καὶ ἡ θεραπεία μου θέλει εἶναι τὸ νὰ τὴν βδελύττωμαι. Ὡς κατάρτα γάμε! διὰ τί νὰ ὀνομάζωμεν τὰ ἀβροφυτὰ ταῦτα ὄντα ἡμέτερα καὶ ὄχι τὰς ἀθεμίτους ὀρμάς των! Προτιμῶ νὰ ἦμαι φρόννος, τρεφόμενος διὰ τὸν ἀναθυμιάσεων σκοτεινοῦ βίθρου, παρὰ νὰ ἐπιτρέψω ἄλλον νὰ κατέχῃ τὴν ἐλαχίστην γωνίαν ἐν τῇ

καρδίᾳ ἐκείνης· ἦν ἀγαπῶ· καὶ ἔμωσ' τριαύτη εἶναι ἡ κατάρτα τῶν μεγάλων ἀνδρῶν· οἱ χυδαῖοι ἀπολαύουσι μειζόνων προνομίων· τοῖς εἶναι τοσοῦτον ἀναπόρευκτον ὅσον ὁ θάνατος. Ναί, τὸ δικελλεῖδες κακὸν μᾶς εἶναι, πεπρωμένον ἐκ γενετῆς ἡμῶν. Ἰδοὺ ἡ Δυσδαίμονά ἐρχεται.

(Εἰσέρχεται ἡ Δυσδαίμονα μετὰ τῆς Αἰμιλίας.)

Ἐὰν ἦναι ἀπιστος, τότε καὶ αὐτὸς ὁ οὐρανὸς εἶναι ἀπατηλός. Δὲν τὸ πιστεύω.

ΔΥΣ. Πῶς ἔχεις φίλτατε Ὁθέλλε; τὸ γεῦμά σας καὶ οἱ γενναῖοι νησιῶται τοὺς ὁποίους προσεκαλέσατε σὰς περιμένοντι.

ΟΘΕΑ. (κατ' ἴδιον) Ἐχω ἄδικον.

ΔΥΣ. Διὰ τί ἡ φωνή σας εἶναι τόσον ἀσθενής; δὲν εἶσθε καλά;

ΟΘΕΑ. Ἐχω πόνον ἐδῶ εἰς τὸ μετωπὸν μου.

ΔΥΣ. Εἶναι βέβαια ἀπὸ τὴν ἀγρυπνίαν θὰ περᾶσῃ ταχέως· ἀφετέ με νὰ τὸ δέσω καλά, καὶ ἐντὸς αὐτῆς τῆς ὥρας θὰ ἦθε πάλιν καλά.

ΟΘΕΑ. Τὸ δέμα σας εἶναι πολὺ μικρόν.

(Ἀποθεῖ τὸ μανδύλιον, τὸ ὅποιον πίπτει χαμαί.)

ἄφες τὸ μετωπὸν μου... ἔλα, πᾶμε.

ΔΥΣ. λυποῦμαι πολὺ διότι δὲν εἶσθε καλά.

(Ἐξέρχονται Ὁθέλλος καὶ Δυσδαίμονα.)

ΑΙΜΙΑ. Χαίρω διότι κύρα αὐτὸ τὸ μανδύλι εἶναι τὸ πρῶτον δῶρον τὸ ὅποιον ἔλαβεν ἀπὸ τὸν Μαῦρον· ὁ ἀλλόκοτος σύζυγός μου ἑκατοντάκις μὲ παρεκίνησε νὰ τὸ κλέψω ἀλλ' αὐτὴ τόσον ἠγάπα τὸ τεκμήριον τοῦτο, (διότι τῷ ὑποσχέθη μετ' ὄρκου νὰ τὸ φυλάττῃ πάντοτε) ὥστε τὸ φυλάττει πάντοτε ἐπάνω της καὶ τὸ καταφιλεῖ καὶ ὀμιλεῖ πρὸς αὐτό. Τὸ παίρνω λοιπὸν καὶ τὸ δίδω εἰς τὸν ἴαγον. Τὸ τί δὲ θὰ τὸ κάμῃ ὁ Θεὸς τὸ ἠξεύρει, ἐγὼ ὁμοῦ ὄχι. Τί ἄλλο παρὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν φαντασίαν του;

(Εἰσέρχεται ὁ Ἰάγος.)

ΙΑΓ. Πῶς! καὶ ἐδῶ μόνη;

ΑΙΜΙΑ. Μὴ μὲ μαλόνετε, σὰς ἔχω ἓνα πρᾶγμα.

ΙΑΓ. Πρᾶγμα δι' ἐμέ; εἶναι πολὺ κοινὸν πρᾶγμα.

ΑΙΜΙΑ. Δηλαδή;

ΙΑΓ. Τὸ νὰ ἔχῃ τις ἀνόητον γυναικᾶ.

ΑΙΜΙΑ. Ὡς αὐτὸ μόνον ἠθέλες νὰ πῆς; Τί μου ἔδινετε τώρα νὰ σὰς δώσω ἐκεῖνο τὸ περιφνημὸν μανδύλι;

ΙΑΓ. Ποῖον μανδύλι;

ΑΙΜΙΑ. Ποῖον μανδύλι! ἐκεῖνο ποῦ ἔδωκε πρῶτον ὁ Μαῦρος εἰς τὴν Δυσδαίμοναν, καὶ τὸ ὅποιον μὲ παρεκίνησες τόσας φορὰς νὰ κλέψω.

ΙΑΓ. Καὶ τῆς τῶκλεψης;

ΑΙΜΙΑ. Ὁχι μὰ τὴν ἀλήθειαν τῆς ἐπεσεν ἐξ ἀπροσεξίας, καὶ ὠφελουμένη ἀπὸ τὴν περίστασι τὸ ἐπῆρα.

ΙΑΓ. Τί καλὸ κορίτσι! δός μου το.

ΑΙΜΙΑ. Τί θὰ τὸ κάμῃς, ποῦ μὲ παρακινούσες τόσον πολὺ νὰ τὸ κλέψω;

ΙΑΓ. Ἐ! τί σε μέλει;

(Ἀρκάζει αὐτὸ ἐκ τῶν χειρῶν του.)

ΑΙΜΙΑ. Ἄν δὲν σου εἶναι πολὺ ἀναγκαῖον δὸς μου το. Ἡ καυμένη ἢ κυρία μου θὰ τρελλαθῆ ὅταν τὸ ζητήσῃ καὶ δὲν τὸ εὖρη.

ΙΑΓ. Κάμε πῶς δὲν ζεύρεις τίποτε· τὸ χρειάζομαι· φύγ' ἀπ' ἐδῶ ἄφες με.

(Ἐξέρχεται ἡ Αἰμιλία.)

Ἀφίνω νὰ πέσῃ αὐτὸ εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Κασσίου καὶ ἄς τὸ εὖρη. Πράγματα οὐτιδανὰ ὡς ὁ ἀὴρ, εἶναι ἰσχυραὶ ἀποδείξεις πρὸς τοὺς ζηλοτύπους, ὡς αἱ ἀλήθειαι τοῦ εὐαγγελίου· τοῦτο δύναται νὰ κάμῃ ἀρκετὴν ἐνέργειαν, ἐν ᾧ μάλιστα ὁ Μαῦρος ἤρχισεν ἤδη νὰ ταράσσεται ὑπὸ τοῦ φαρμάκου μου. Αἱ κινδυνώδεις ἰδέαι εἶναι καὶ αὐταὶ φάρμακα, ἅτινα κατ' ἀρχὰς μὲν ἔχουσι γεῦσιν. Ἀρκεῖ μόνον νὰ ἐνεργήσωσιν ὀλίγον ἐπὶ τοῦ αἵματος καὶ εὐθὺς ἀνάπτουσιν ὡς θειοῦχα μεταλλεῖα. — Ναι, τὸ εἶπον καὶ θὰ γείνη.

(Ἐισέρχεται ὁ Ὁθέλλος.)

Ἰδοῦ, ἔρχεται καὶ οὔτε μήκων, οὔτε μανδραγόρος καὶ οὐδὲ πάντα τὰ ὑπνωτικὰ ποτὰ τοῦ κόσμου θέλουσιν δυνηθῆ νὰ σοὶ ἐπαναγάγωσι τὸν γλυκὺν ἐκεῖνον ὕπνον, τοῦ ὁποίου ἀπῆλαυσας χθὲς διὰ τελευταίαν φορᾶν.

ΟΘΕΑ. Ἄ γυνὴ ὀλεθρία! ἄπιστος πρὸς ἐμέ!

ΙΑΓ. Καλὲ τί ἐπάθετε στρατηγέ μου; ἀφήσατε τὴν αὐτὰ.

ΟΘΕΑ. Ἄπελθε, ἀρχεῖ! Μοὶ ἀναψες πῦρ εἰς τὴν κεφαλὴν μου· ὁμνῶ ὅτι εἶναι κάλλιον νὰ διατελῆ τις ἐν ἀγνοίᾳ, παρὰ νὰ γνωρίζῃ ἀτελῶς τὴν ἀτιμίαν του ἐξ ὑποψίας.

ΙΑΓ. Αὐθέντα ὅποια μεταβολή!

ΟΘΕΑ. Διὰ τί δὲν μ' ἄφινες εἰς τὴν λαθραίαν ἀγνοίαν τῆς ἀσελγείας τῆς;

Δὲν εἶδον, δὲν ἐσυλλογέσθην τίποτε, δὲν μ' ἐβλάψεν τὴν ἀκόλουθον νύκτα ἐκοιμήθην καλῶς, ἀμέριμνος καὶ εὐθυμῶς· δὲν εὗρον τὰ φιλήματα τοῦ Κασσίου ἐπὶ τῶν χειλέων τῆς· ὁ ληστευθεὶς καὶ μὴ ἀποστερηθεὶς τοῦ κλαπέντος πράγματος, ὅταν δὲν τὸ ἠζεύρει οὐδὲν κακὸν ἔπαθε.

ΙΑΓ. Ὡ λυποῦμαι αὐθέντα μου ν' ἀκούω τὰ τοιαῦτα.

ΟΘΕΑ. Φεῦ! ὦχετο πλέον δια παντός ἡ εἰρήνη τοῦ νοός μου, καὶ ἡ ἀναπαύσις μου· ὦχετε ἡ πομπὴ τοῦ ἐν πικρατάξει λαμπροῦ καὶ πεποροφόρου στρατοῦ μου, καὶ ὁ ὑπερήφανος πόλεμος, ἅτινα πάντα ποιοῦσι τὴν φιλοδοξίαν ἀρετῆν! Φεῦ ὦχετο ὁ χρεμετίζων ἵππος, ἡ τρανὴ σάλπιξ τὸ ἐγεροῖθμον τύμπανον, ὁ ὀξύφωνος συριγκτής, ἡ βασιλικὴ σημαία. Δὲν θὰ εἶδω πλέον τὴν ἀνδροπετῆ παράταξιν τοῦ ἐνδόξου πολέμου! Καὶ ὑμεῖς ὡ θανατηφόρα ὄργανα τοῦ θανάτου, τῶν ὁποίων οἱ βροντώδεις λάρυγγες ριμωδῶνται τὴν τρομερὰν φωνὴν τοῦ ὑψίστου χαίρατε, χαίρατε· τὸ ἔργον τοῦ Ὁθέλλου τετέλεσται.

ΙΑΓ. Αὐθέντα μου τί ἀκούω! — εἶναι δυνατόν!

ΟΘΕΑ. Ἄρχε, ἀνοίξε τὰ μάτια σου! θέλω νὰ

μ' ἀποδείξῃς σαφῶς ὅτι ἡ φιλιότη μου εἶναι ἀτιμῶς. (Τὸν ἀρκάζει ἀπὸ τὸν λαιμὸν.)

Εἰ δὲ μὴ σοὶ ὁμνῶ εἰς τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς μου ὅτι κάλλιον νὰ εἶχες γεννηθῆ σκύλος, παρὰ νὰ ὑποστῆς τὴν κεκορυφωμένην ὀργὴν μου!

ΙΑΓ. Εἰς τοῦτο κατηντήσαμεν;

ΟΘΕΑ. Κάμε με αὐτόπτην τοῦ πράγματος, ἢ τοῦλάχιστον δός μοι τοιαύτην ἀπόδειξιν ὥστε νὰ μὴ μένῃ πλέον ὁ ἐλάχιστος τύπος ἢ ἐλαχίστη λαθὴ ὑποψίας, εἰ δὲ μὴ δὲν ἔχεις πλέον ζῶην.

ΙΑΓ. Εὐγενέστατε αὐθέντα μου!

ΟΘΕΑ. Ἐάν τὴν συκοφαντῆς καὶ μὲ βρασανίζης ματαίως, παραίτα τὴν θέσιν· παράβλεψον πᾶσαν τύψιν συνειδότος, συσπώρεσον φρίκην ἐπὶ φρίκης, κάμνε πράξεις δυναμένας νὰ κινήσωσι τὸν οὐρανὸν εἰς δάκρυα καὶ τὴν γῆν εἰς τρόμον, διότι οὐδὲν δύνασαι νὰ προσθέσῃς εἰς τὰς αἰωνίους βασάνους σου, οὐδὲν μείζον ἐγκλημα δύνασαι νὰ πράξῃς!

ΙΑΓ. Πολυέλαιε Θεέ ἐλέησόν με! εἶθε ἄνθρωπος, ἔχετε σῶον τὸ λογικόν σας; ὁ Θεὸς νὰ σᾶς πολυχρονίση· ἀφαιρέσατέ μοι τὸ ὑπούρημά μου. — Ὡ, ἀνόητε καὶ ἄθλιε ἴαγε ὅστις ζῆ; διὰ νὰ βλέπῃς τὴν εὐθύτητα τῆς καρδίας σου ἀτιμαζούσάν σε. Ὡ τεράστιε κόσμῃ! Ὡ ἀνόητε καὶ ἀκατανόητε κόσμῃ, μάθε πόσον ἐπικίνδυνος εἶναι ἡ καλοκαγαθία! Σᾶς εὐχαριστῶ διὰ τὸ μάθημα τοῦτο· τοῦ λοιποῦ μὴ γένοιτο νὰ ἀγαπήσω κανένα, ἀφ' οὗ ἔμαθον ὅτι ἡ ἀγάπη εἶναι ὕβρις.

(Προσποιεῖται ὅτι φεύγει.)

ΟΘΕΑ. Μὴ φύγῃς, στάσου.

(Ἐμβλέπων αὐτόν.)

Πρέπει ὅμως νὰ ᾄσαι τίμιος.

ΙΑΓ. Ἐπρεπε νὰ ᾄσαι φρόνιμος· διότι ἡ τιμιότης εἶναι ἠλιθιότης, καὶ κοπιᾶζει εἰς μάτην.

ΟΘΕΑ. Μὰ τὴν ὑπαρξίν τοῦ παντός νομίζω ὅτι ἡ συζυγὸς μου εἶναι τιμία καὶ πάλιν νομίζω ὅτι δὲν εἶναι νομίζω ὅτι εἶσαι ἀγαθός, καὶ νομίζω ὅτι δὲν εἶσαι. Ἀπόδειξιν, ἀπόδειξιν θέλω. Τὸ ὄνομά τῆς, τὸ ὅποιον ἦτο καθρὸν καὶ ἀσπίλον ὡς τὸ πρόσωπον τῆς Ἀρτέμιδος, νῦν μοὶ φαίνεται ῥυτιρὸν καὶ μέλαν ὡς τὸ πρόσωπόν μου. Ἐάν ὑπάρχωσιν σχοινία, μάχαιραι φάρμακα, πῦρ, ἢ ρεύματα πνιγηρὰ δὲν ἀνέχομαι τοῦτο; καὶ εἶθε νὰ εὐχαριστούμην μὲ ταῦτα!

ΙΑΓ. Βλέπω, κύριε, ὅτι κατατρώγεσαι ὑπὸ τοῦ πάθους σου· λυποῦμαι δὲ πολὺ ὅτι ἐγὼ σᾶς ἐνεφύσησα αὐτό. — Ἐπεθυμεῖτε λοιπὸν νὰ πεισθῆτε;

ΟΘΕΑ. Οὐχὶ ἐπεθύμουν ἀλλὰ τὸ θέλω τὸ ἀπαιτῶ.

ΙΑΓ. Καὶ πῶς νὰ πεισθῆτε, θέλετε νὰ γίνητε αὐτόπτη; τοῦ ἐγκλήματός τῆς; τῆς αἰσχύνῃς σας;

ΟΘΕΑ. Ὡ! πῦρ! θάνατος! κόλκισι!

ΙΑΓ. Νομίζω ὅτι ἤθελεν εἶναι λίαν δύσκολον νὰ σᾶς παρᾶσχωμεν τοιοῦτον θέημα. — Νὰ πᾶρ' ὁ διάβολος τοὺς ὀφθαλμούς ὅστινες ἤθελον ἀπορραῖσται νὰ τοὺς εἶδωσιν ἐπ' αὐτοφῶρον. Λοιπὸν τί μέλλει

γενέσθαι; τί νὰ εἶπῃ τις; πόθεν δύναται νὰ σᾶς ἔλθῃ ἡ πεποιθήσις τούτου; Διότι εἶμαι ἀδύνατον νὰ πεισθῆτε διὰ τῶν ὀφθαλμῶν σας· ἐάν ἤμεις τὰ εὐδόμενα καὶ τραναὶ ἀποδείξαι, αἵτινες σᾶς φέρουσι μέχρι τῆς θύρας τῆς ἀληθείας δύναται νὰ σᾶς πείσωσι, τοιαύτας λέγω ἀποδείξεις δύναμαι νὰ σᾶς φέρω.

ΟΘΕΑ. Δός μοι ζῶσαν ἀπόδειξιν περὶ τῆς ἀπιστίας τῆς.

ΙΑΓ. Δὲν εἶναι ποσῶς τῆς φρεζέως μου τὸ τοιοῦτον ἔργον, ἀλλ' ἐπειδὴ περιπλέχθην εἰς τοσοῦτον, — διότι μὲ ἐώθησεν εἰς αὐτὸ ἡ ἀνόητος εὐλικρίνεια καὶ ἀφοσίωσις μου, ἄς προσῶ περαιτέρω. — Τὴν παρελθούσαν νύκτα ἐπλαγίσσα μετὰ τοῦ Κασσίου, καὶ καταληφθεὶς αἴφνης ὑπὸ σφοδρᾶς ὀδονταλγίας, δὲν ἠδύναμην νὰ κλείσω τὸ ἔμμα. Ἐπάρχει εἶδος ἀνθρώπων, τῶν ὁποίων ἡ ψυχὴ εἶναι τόσο προδοτικὴ, ὥστε ἐν καιρῷ τοῦ ὕπνου αὐτῶν ἀποκαλύπτει ὅλα τὰ μυστικά τῶν· τοῦ εἶδους τούτου εἶναι καὶ ὁ Κάσσιος. Τὸν ἤκουσα λοιπὸν λέγοντα καθ' ὕπνον. — Ὡ γλυκεῖα λυσοδαίμονα, ἄς προσέχωμεν, χρειάζομεθα μεγάλιν προφύλαξιν εἰς τὸ νὰ καλύπτωμεν τοὺς ἔρωτάς μας· καὶ ταῦτα λέγων συνέσφιγγε τὴν χεῖρά μου καὶ ἐστίναζεν ἐκφωνῶν Ὡ! τρισκατάρατος ἡ μοῖρα ἣτις σε παρέδωκεν εἰς τὸν Μαῦρον!

ΟΘΕΑ. Ὡ τέρας, τέρας ἀπιστίας!

ΙΑΓ. Ναι, ἀλλὰ τοῦτο ἦτο ἀπλοῦν ὄνειρον.

ΟΘΕΑ. Ὅνειρον τὸ ὅποιον δεικνύει προηγουμένην πράξιν· καὶ τοι ἀπλοῦν ὄνειρον παρέχει ἰσχυρὰν πιθανότητα.

ΙΑΓ. Αοιπὸν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὸ νὰ ἐνισχύσῃ καὶ ἄλλας ἀποδείξεις ἀσφαλεῖς οὐσας καθ' ἑαυτάς.

ΟΘΕΑ. Κομμάτια θὰ τὴν κάμω!

ΙΑΓ. Ὅχι δὲ χρειάζεται ὀλίγη φρόνησις· εἶδαμεν πίποτε ὀφθαλμοφανῶς; πιθανὸν ἀκόμη νὰ ἦναι ἀθώα. Ἀλλὰ παρακαλῶ νὰ μοὶ εἴπητε τοῦτο. — Δὲν εἶδετε ποτὲ εἰς τὰς χεῖρας τῆς συζύγου σας μανθῆλιον καταστικτον μὲ χαμοκέρασα;

ΟΘΕΑ. Ἐγὼ τῆ ἐγάρισα αὐτὸ· εἶναι τὸ πρῶτον πρὸς αὐτὴν δῶρόν μου.

ΙΑΓ. Ἠγνόουν τοῦτο· ἀλλ' εἶδον σήμερον τὸν Κάσσιον σπογγίζοντα τὸ γένειόν του μὲ ἐν τοιοῦτον.

ΟΘΕΑ. Ἄν εἶν' ἐκεῖνο. . .

ΙΑΓ. Εἴτε ἐκεῖνο εἴτε ἄλλο τὸ ὅποιον ἀνήκει εἰς αὐτὴν, συνάδει κατ' αὐτῆς μετὰ τῶν λοιπῶν ἀποδείξεων.

ΟΘΕΑ. Ὡ! εἶθε ὁ ἀρχεῖος νὰ εἶχῃ μυρίας κεφαλὰς νὰ χάσῃ! μία μόνη δὲν ἀρκεῖ πρὸς ἐκδίκησίν μου. Τώρα πλέον κατεπέσθην· δὲν θέλω ἄλλας ἀποδείξεις. — Ἰδέ με, ἴαγε, νὰ εἶσι δὲ, ὅλην τὴν προτέρην ἀγάπην μου ἀποφυσῶ εἰς τὸν αἰθέρα. — Πάγει πλέον. Ἐγέρθητι ζοφερὰ ἐκδίκησις ἐκ τῶν βραχέων σου, καὶ πικρὰδος, ὡ Ἐρως, τὸν στέφανόν σου

καὶ τὸν ἐπὶ τῆς καρδίας θρόνον σου εἰς ἀσπονδον καὶ τυρανικὸν μῖτος· ἐξογκώθητι, ὦ καρδιά μου, διότι εἶσαι πλήρης φαρμάκου ἐχιδῶν!

ΙΑΓ. Σᾶς παρακαλῶ, προσῆθητε.

ΟΘΕΑ. Αἶμα, αἶμα θέλω, ἴαγε, αἶμα!

ΙΑΓ. Ὑπομονὴ σᾶς λέγω· πιθανὸν ν' ἀλλάξῃτε γνώμην.

ΟΘΕΑ. Ἀδύνατον, ἴαγε, ἀδύνατον! ὡς εὐζανος Πόντος, τοῦ ὁποίου τὸ ψυχρὸν ρεῦμα αἰεὶ φέρεται δρυσταῖον πρὸς τὴν Προποντιδα καὶ τὸν Ἑλλήσποντον, χωρὶς ποτε νὰ παλινδρομήσῃ, ὡτὼ καὶ ἡ αἱματηρὰ ἀπόφασίς μου δὲν θὰ μ' ἀφήσῃ ν' ἀποκλίνω πάλιν ἀνάνδρως εἰς τὸν ἔρωτα, ἕως οὗ καταποθῶσιν εἰς τὸ μέγα κελχινὸς χάσμα τῆς ἐκδικήσεώς μου.

(Γονυπετής.)

Ναι, μὰ τὸ μαρμαροειδὲς ἐκεῖνο στερέωμα τοῦ οὐρανοῦ, ὁμνῶ ἐνταῦθα ὄρκον ἱερὸν ἐκδικήσεως.

ΙΑΓ. Μὴ ἐγεροθῆτε ἀκόμη.

(Γονατίζει καὶ αὐτός.)

Ἔστε μάρτυρες, ὦ αἰώνιοι λαμπάδες τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὰ περιβάλλοντα ἡμᾶς πανταχόθεν στοιχεῖα, ὅτι ἐνταῦθα ὁ ἴαγος· ἀφιεροῖ διάνοιαν, καρδίαν καὶ βραχίονος εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ ἀδικηθέντος Ὁθέλλου! Ἄς μὲ προστάξῃ εἰς ὅποιαν δήποτε αἱματηρὰν πράξιν, καὶ ἡ προσταγὴ θέλει εἶναι συνειδήσις μου.

ΟΘΕΑ. Δέχομαι τὸ δείγμα τοῦτο τῆς ἀγάπης σου, οὐχὶ διὰ ματαίων λόγων· ἀλλὰ μετὰ ψυχῆς πλήρους εὐγνωμοσύνης, καὶ θέλω πάραυτα νὰ τεθῆ ὁ ζήλος σου εἰς ἐνέργειαν. Ἐντος τριῶν ἡμερῶν θέλω ν' ἀκούσω παρὰ σοῦ ὅτι ὁ Κάσσιος δὲν ὑπάρχει πλέον.

ΙΑΓ. Θεώρησον ἤδη τὸν φίλον μου ὡς νεκρὸν· γεννηθῆτω τὸ θέλημά σου, ἀλλ' ἡ ταλαίπωρος λυσοδαίμονα ἄς μὴν ἀποθάνῃ.

ΟΘΕΑ. Στ' ἀθέμα ἡ ἀρχεῖς! Στὸ πῦρ τὸ ἐξώτερον!

Ἐλθέ μετ' ἐμοῦ κατ' ἰδίαν ὑπάγωμεν νὰ ἐφεύρωμεν δραστήρια μέσα καταστροφῆς. Τοῦ λοιποῦ ἔσο σύ ὁ ὑπασπιστής μου.

ΙΑΓ. Εἰς ὑμᾶς ἀνήκω διὰ θίου.

(Ἐπεται συνέχεια.)

— 3 —

ΤΟ ΟΡΟΣ ΣΙΝΑ.

Κατὰ τὸ βορεινὸν ἄκρον τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης κεῖται μικρὰ χερσονήσος, συνιστώσα μέρος τῆς ἐρήμου καὶ ἀγρίας χώρας, ἣτις δικαίως ὀνομάσθη Ἀραβία Πετραία. Εἰς τὸ κέντρον τῆς χερσονήσου ταύτης ἀνυψοῦται σειρὰ ἢ σύμπλεγμα ὄρεων, φημιζόμενον εἰς τὰς Γραφὰς ὑπὸ τὸ γενικὸν ὄνομα Σινά. Εἶναι δὲ δύσκολον, καὶ ἴσως ἀδύνατον, νὰ ἐξακριβώσῃ τις ποῖον ἀπὸ τὰ διάφορα ὑψόμενα τῆς σειρᾶς ταύτης σχηματίζει τὸ Κορήθ, ὅπου ὁ Μωϋσῆς προσεκλήθη εἰς τὸ μέγχα ἔργον του, κατ' ὅσον τὸ Σινά, ὅπου αἱ πλάκες τοῦ νόμου παρεδόθησαν εἰς χεῖράς του. Καὶ πολλὴ μὲν συζήτησις ἔγινε περὶ τούτου·

Ἀράβιας τοῦ Ὄρους Σινά, ἐκ τῆς ἐν Ἀραβίᾳ Πετρίᾳ Περιόδου τῶν Κυρίων Leon καὶ Laporte.

ἀλλ' ἡμεῖς, αὐτὴν παραλείποντες, ἀρκούμεθα εἰς τὴν κοινῶς παραδεδομένην γνώμην.

Τὸ ἱερὸν μέρος τοῦ Σινάϊου συμπλέγματος σύγκαιται ἀπὸ δύο γειτονικὰ ὑψώματα, ἢ, νὰ εἰπωμεν καλῆτερα, ἀπὸ ἓν ὄρος μὲ δύο κορυφάς, τὴν μὲν καλουμένην Ὄρος τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης· ἐξ ὧν τὸ πρῶτον, κατὰ τὴν κοινὴν δοξασίαν, εἶναι τὸ Σινά, καὶ τὸ δεύτερον τὸ Χωρῆβ. Πῶς δὲ τὸ Χωρῆβ ἀνομάσθη Ὄρος τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης, πρέπει ἐνταῦθα μ' ὀλίγα λόγια νὰ διασαφηνώμεν. Εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ βουνοῦ κεῖται μονὴ διαβόητος, ἥτις ἀπαρχῆς ἀφιερῶθη καὶ τὴν σήμερον εἶναι ἀκόμη ἀφιερῶμένη εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγα εἶη ἀφ' οὗ ὁ Αὐτοκράτωρ Ἰουστιανὸς ἐκιδόμησε τὸ μοναστήριον τοῦτο, εἰδοποιήθη κατ' ὄναρ εἰς τῶν ἱερομονάχων ὅτι ὁ νεκρὸς τῆς Ἁγ. Αἰκατερίνης, ἥτις εἶχε μαρτυρήσῃ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, μετεφέρθη ὑπὸ ἀγγέλων εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὑψίστου τῶν περικυκλῶν βουνῶν. Τοῦτου κοινοποιήθέντος εἰς τοὺς

μοναχοὺς, ἀνέβησαν εἰς τὸ ὄρος ἐν λιτανείᾳ, καὶ εὐρόντες τὰ ὄστα, κατεβίβασαν καὶ ἀπέθηκον αὐτὰ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Πρὸς ἀνάμνησιν δὲ τοιοῦτου ἀξιολόγου συμβεβηκότος, ἐκάλεσαν μὲ τὸ ὄμα τῆς Ἁγ. Αἰκατερίνης.

Οἱ περιηγηταὶ καταλύουσιν εἰς τὴν μονὴν ταύτην, καὶ μετ' ὀλίγην ἀνάπαυσιν κρίνουσιν ἐν γένει ὡς πρῶτον αὐτῶν χρέος τὸ νὰ ἀναβῶσιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Σινάϊου· ὁ ἄγων εἰς αὐτὴν ἀντ' ἀνωφερῆς δρόμος ἀρχίζει ἀμέσως ὀπισθεν τῶν τειχῶν τοῦ μοναστηρίου ἐσκαλισθῆσαν δὲ τακτικαὶ βαθμίδες καθ' ὅλον τὸ διάστημα μέχρι τῆς κορυφῆς, ἀλλὰ τὸσον ἐβλάθησαν ὑπὸ τῶν χειμάρρων, ὥστε τώρα ὀλίγον χρησιμεύουσιν. Μετ' ἀπότομον ἀνάβασιν ὡς τεσσαράκοντα πέντε λεπτῶν, φθάνει τις εἰς μικρὰν πεδιάδα, ὅπου εἰσέρχεται διὰ πετρίνου πυλῶνος, ὅστις ἀρχήτερα πιθανόν ὅτι ἦτο κεκλεισμένος. Ὄλιγον κατωτέρω αὐτοῦ, μεταξὺ τῶν βράχων, εἶναι μικρὰ ἐκκλησία τιμωμένη ἐν ὀνόματι τῆς Θεοτόκου. Ἐπὶ

δὲ τῆς πεδιάδος αὐτῆς ὑπάρχει μεγαλητέρα οἰκοδομὴ, ἀγροίκως κατεσκευασμένη, καὶ φέρουσα τὸ ὄμα τοῦ Ἁγ. Ἡλία. Ἐνταῦθα, ὑπὸ ὑψηλὴν κυπαρίσσον πλησίον δεξαμενῆς ὅπου ρέουσιν αἱ χειμεριναὶ βροχαί, ἀναπαύονται ὀλίγον οἱ προσκυνηταί. Πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἦσαν δύο κυπαρίσσοι καὶ τρεῖς ἐλαταί, κατὰ τὸν Γάλλον Laborde, ἀλλ' ἅπασαι, πλὴν τῆς μιᾶς κυπαρίσσου, ἠφανίσθησαν. Εἰς τὸ μέρος τοῦτο τοῦ βουνοῦ, κατὰ τὴν πίστιν τῶν Ἀράβων, ἐστάθη ὁ Μωϋσῆς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Ἐντεῦθεν δρόμος εἶτι μᾶλλον ἀνωφερῆς ἄγει πρὸς τὴν κορυφὴν, τὸ ἐπίπεδον μέρος τῆς ὁποίας ἔχει ὡς ἐξήκοντα βημάτων περιφέρειαν. Ἰσταται δὲ κατὰ τὴν κορυφὴν αὐτὴν ἐκκλησία, ἐκτισμένη ἀπὸ κοκκωτὴν πέτραν, ἀλλὰ πολὺ βεβλαμμένη ἀπὸ τοὺς Ἀράβας οἵτινες τὰ μέγιστα ἐπροσπάθησαν νὰ καταστρέψωσιν αὐτήν. Ἡιστεύουσιν ὅτι αἱ Πλάκες τοῦ Νόμου εἶναι κεκρυμμένοι κάπου ὑπὸ τὸ κτίριον τοῦτο, καὶ ὑπέσκαψαν πανταχοῦ μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ εὕρωσιν αὐτάς. Καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ Μουσουλμάνοι ἔχουσι πενήκτον ἀκαλλώπιστον ναῖσκον, περὶ τὰ τριάκοντα βήματα ἐκ τῆς ἐκκλησίας, ἐπὶ χαμηλοτέρας κορυφῆς. Σέβονται δ' αὐτὸν τὰ μέγιστα, καὶ αὐτοῦ οἱ Μωαμεθανοὶ προσκυνηταὶ συγναζοῦσιν. Οἱ Βεδουῖνοι συνεχῶς τὸν ἐπισκέπτονται, καὶ σφάζουσιν ἀρνία πρὸς τιμὴν τοῦ Ἰουδαίου νομοθέτου, εἰς τὸν ὁποῖον κάμνουσι ταξίματα, καὶ δέονται νὰ προσβῆναι ὑπὲρ αὐτῶν. Ἔχουσι δ' οἱ ταλαίπωροι καὶ ἐδιά τινα λείψανα ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦτου· καθότι εἰς τὸν ἀνήφορον, τὸν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγ. Ἡλίου εἰς τὴν κορυφὴν ταύτην ἄγοντα, δεικνύεται τι ἐν τῷ βράχῳ, ὅπως οὖν ὁμοιάζον μὲ τὸν τύπον τοῦ ἐμπροσθίου μέρους τοῦ ἀνθρωπίνου ποδός, σταθερῶς δὲ πιστευόμενον ὑπὸ τῶν Μωαμεθανῶν ὅτι ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ποδός τοῦ Μωάμεθ, ὅτε ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος. Πότε μὲν ἀνέβη, ἢ ὅτι ποτὲ ἀνέβη, ἡ ἱστορία δὲν μᾶς λέγει ἀλλὰ μ' ὄλον τοῦτο, ἢ τοιαύτη ἀνάβασιν σταθερῶς πιστεύεται οὐχὶ μόνον ὑπὸ τῶν Μουσουλμάνων, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν Σινοῦτων καλογῆρων, οἵτινες ἔχουσι παρομοίως τύπον τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ὥστε νὰ ἀνταποκρίνεται μὲ τὸν τύπον τοῦ ποδός του.

Τὸ ὄρος τῆς Ἁγ. Αἰκατερίνης ἢ τὸ Χωρῆβ εἶναι ὑψηλότερον καὶ εἰκονικώτερον τοῦ Σινάϊου. Πρώτιστον αὐτοῦ λείψανον φυσικὰ ἤθελεν εἶσθαι ἡ τοποθεσία τῆς καιομένης βλάτου· ἀλλὰ τὸ μέρος τοῦτο λέγουσιν ὅτι περικελεῖται εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ μοναστηρίου, τὴν ὁποῖαν, ὡς καὶ τὸ μοναστήριον, θέλομεν περιγράψωμεν εἰς τὸν προσεχῆ Ἀριθμὸν. Ἡ ἀνάβασιν εἶναι μὲν δυσκολωτάτη, ἀλλ' ἀνταμειβεται δι' ἐκτεταμένης θεωρίας τῶν κόλπων Ἀκαβᾶ καὶ Σουές, ὡς καλοῦνται οἱ δύο κλάδοι τῆς Ἐρυθρᾶς Θιλάσσης οἱ τὴν χερσόνησον ἐμπεριλαμβάνοντες. Ἡ νῆσος Τεραάν, ἢ κόμη Τὸρ καὶ τὰ πλησίον τῆς Σουές ὑψηλὰ μέρη, εἶναι ἀπὸ τὰ πλέον μακρυνὰ τῆς θεωρίας ἀντικείμενα· ὁ δὲ Laborde προσβῆται [καὶ τὰ ὄρη τῆς Ἀφρικῆς. Ἡ κορυφὴ τοῦ Σινά βλέπεται μακρὰν ὑποκάτω. Ἡ ἐπίλοιπος χώρα δὲν εἶναι εἰμὴ ὡς

ἄβατον πέλαγος ἐρημίας, — σωρὸς τις καταξήρων βουνῶν καὶ κοιλάδων. Τὸ ὄρος τοῦτο, καθὼς τὸ ἄλλο, λήγει εἰς ὄξεια κορυφὴν, συνισταμένην ἀπὸ βράχων παμμεγέθη, ἢ ὁμαλῆ τοῦ ὁποῖου ἐπιφάνεια εἶναι τρυφῆ δυσανάβατος. Ἐπὶ τῆς κορυφῆς αὐτῆς στέκει μικρὰ τις ἐκκλησία κατεσκευασμένη, καὶ μόλις ἀρκετὰ ὑψηλὴ, ὥστε νὰ ἐμπορῆ τις νὰ στέκη ὀρθίως. Καλύπτει δὲ τὸ μέρος, ὅθεν λέγεται ὅτι ἐπάρθη τὸ σῶμα τῆς Ἁγ. Αἰκατερίνης, μολονότι τὸ ἔδαφος εἶναι σκληρὸν καὶ στερεὸν βράχος.

(Ἐκ τῆς Ἀποθήκης τῶν ὠφελίμων γνώσεων.)

Ἡ ἐκ τῆς ἐγώσεως προκύπτουσα δύναμις.

Ἔθνος τι Ἀσιανὸν (ὄνομα καὶ μὴ χωρῖον) τοσοῦτους φέρει ψύλλους ἐντὸς τοῦ χιτῶνός του, ὥστε μαθηματικὸς τις ἀπέδειξεν ἐσχάτως ὅτι ἐὰν ἤθελον πηδήσει ὅλοι ὁμοῦ ἠδύναντο νὰ διαπορθεύσωσι δωρεὰν τὸν ἰδιοκτήτην αὐτῶν διὰ τοῦ Βοσπόρου!!!

ΘΕΟΦΡΑΣΤΙΑ.

Ὁ Φθορετός.

Ἐ. Ἀθήναις 18 Νοεμβρίου 1858.

Ἀξιότιμε Συντάκτα τοῦ Φιλοκαλοῦ Σμυρναίου!

Παρακαλεῖσθε νὰ καταχωρήσῃτε εἰς τὰ θεοφραστία σας τὸ ἐξῆς ἄρθρον περὶ δυστυχούς τινός φίλου μου, τὸν ὁποῖον θέλομεν ὀνομάσει Ἀγάπιον Εὐβουλίδην. Τὸν φίλον τοῦτον ἐγνώρισα πρὸ τινῶν ἐτῶν, καὶ διὰ τὰ φυσικὰ καὶ διανοητικὰ προτερήματα αὐτοῦ ἠγάπησα αὐτόν. Μαθηματικὸς καὶ φιλόλογος ἄριστος καὶ εἰς τὰ νομικὰ βιβλίων οὐκ ὀλίγον, καὶ διὰ τοῦτο τὸ μέλλον αὐτοῦ μοι ἐφάνη λαμπρό· ἀλλ' οἱ γρηματικοὶ αὐτοῦ πόροι δὲν εἶναι ἀνάλογοι πρὸς τὴν παιδείαν του, καὶ τοῦτο ἀναγκάζει αὐτόν νὰ ζῇ μὲ πολλὴν λιτότητα.

Ὁ φίλος μου Ἀγάπιος φέρει ἐν τῇ καρδίᾳ αἰσθημὰ τι καταβιβρώσκον αὐτὸ ὁσπερ αἰνῶν ἐν τῇ ἰδιοτελείᾳ αὐτοῦ διατελεῖ μεμονωμένος, πελλὰκις, ἐπιμῆνας ὀλοκλήρους χωρὶς νὰ ἐξελεθῆ τοῦ δωματίου του· ἀποφεύγει τὴν κοινωνίαν καὶ δὲν ἐλπίζει σχεδὸν ἄλλον πλὴν ἐμοῦ, καὶ τοῦτο σπανίως· τὸ φθεῖρον αὐτόν πάθος αὐξάνει προφανῶς, καὶ ἡ ἐκπληκτικὴ ὠχρότης τοῦ προσώπου του μὲ κάμνει νὰ τρέμω.

Ἦρξάν τινὰ Ἀθηναϊκὴν ἡμέραν τοῦ φθινοπώρου (ἠξείρετε δὲ φίλε συντάκτα ἐκ πείρας ὅτι ἐδῶ ἔχουμεν Ἀθηναίων τοιοῦτων ἡμερῶν) ὑπέγη νὰ ἴδω τὸν φίλον Εὐβουλίδην, ἵνα πείσω αὐτόν νὰ ἐξελλῆμεν εἰς περίπατον· εἰσερχόμενος δὲ εἰς τὸ δωμάτιόν του τὸν εὗρον μανιώδη.

— Τί έπαθες; τώ λέγω.

— Ίδου λάβα αύτήν τήν έφημερίδα, μοι λέγει, άνάγνωθι να 'δής ότι ο άνόητος, ο αναλφάβητος κύριος Ζ- διορίζεται καθηγητής του πανεπιστημίου. Δέν είναι άίσιχος τούτο δια τήν Ελλάδα;

— Καί όμως νομίζω ότι έξεφοράσατε καλήν γνώμην περί του βιβλίου τού οποίον έξεδωκεν έσχάτως, και μοι είπετε ότι τού άνεγνώστα με πολλήν ευχαρίστησιν.

— Σας είπον τού τοιούτου; λοιπόν ήπατώμην, διότι τού βιβλίον του είναι λήρος άπ' άρχής μέχρι τέλους.

— Άλλ' άφ' ου δέν υπήρχον υποψήφιοι Ικανώτεροι αύτου δια τήν χρεώσαν άδραν τί έπρεπε να γείνη;

— «Ο Ζητών εύρίσκει» και ο κύριος ύπουργός τής παιδείας έπρεπε να έρευνήτῃ καλώς πριν ή άποφασίσῃ τοσούτον έσπευσμένως; διότι εν τῇ πόλει ήμῶν υπάρχουν άνθρωποι μετριόφρονες και πολλῶ άξιώτεροι του Γνωθωνιδου τούτου! έστω και ο ταπεινός δούλος σας.

— Έδώκατε ποτέ εις φῶς κανέν πόνημα;

— Ε, καλῶ δά. θέλετε να βελτίω εις τῶ λήγη του μὲν και του δὲ θλίτου καλαμαρά, οστις κάμνει τήν Ελλάδα μας να χάσκη με τὰς επιδείξεις τῆς πολυμαθείας του; Έκτός δὲ τούτου που να εύρη τυπογράφον ή εκδότῃν γινώσκοντα τήν αληθῆ αξίαν ενός συγγράμματος, και τὸ εκυτου συμφέρον; Μήπως δέν επειράθῃν;

Φοβούμενος μήπως ή υπόθεσις αύτη του λόγου τὸν παροξύνῃ μέχρι μανίας διέκοψῃ αύτήν, και έστράπῃν εις άλλην.

— Φίλε μου, τῶ λέγω, ή ωχρότης σας, από τινων ημερῶν με καθιστᾷ ανήσυχον χρωστειτε να φροντιστε ολίγον περί τῆς υγείας σας.

— Καλλιον να ήμην ήδη αποθιμμένος, διότι τούτο είναι τὸ μόνον μέσον του ν' απαλλαγῃ τις από τὸν μέγαν τούτον εμπαιγμὸν οστις ονομάζεται κόσμος.

— Έχετε διάγκῃν διασκεδάσεως, έπρεπε να εξέρχασθε συχνά, να βλέπετε τήν κοινωνίαν.

— Τήν κοινωνίαν! ή κοινωνία μ' απέβριψεν εκ τῶν κόλπων τῆς.

— Αδύνατον!

— Ναί, με απέδιωξε, διότι εξέρχασθαι δημοσιῶς ὄλην τήν προς αύτήν περιφρονησιν μου. Με εξωστράκισε διότι τῇ είπον ότι ή καλή συμπεριφορᾷ αύτῆς οὐδέν άλλο εστιν ειμῆ υποχρῆσις, ή ευγένεια αύτῆς λήρος, και οι κομψοί τρόποι αύτῆς γελοιοι μορφασμοί και με αφώρισε διότι ή συναίσθησις τῆς αξιοπρεπειας δέν μοι επέτρεπε να κύπτω χαμπερῶς τὸν αυχένα ὑπὸ τὸν τυραννικὸν ζυγὸν τῆς εθιμοταξίας.

— Καί όμως ή εθιμοταξία είναι αναγκαία δια να εμπνῆ σεβασμὸν εις τὸς κατωτέρους προς τὸς ανωτέρους των.

— Δέν αναγνωρίζω δι' ανώτερόν μου κανένα, και ποτε δέν θα υπάγω να επιδοκιμάσω δια δουλοπρεπιῶν υποκλίσεω, τήν αδικίαν τῆς τύχης ή τις ανέδειξε τὸν μὲν ύπουργὸν, τὸν δὲ στρατηγὸν τὸν δὲ αυλάρχην δια να με θεωρῇ εμε περιφρονητικῶς, ὡς άπλοῦν πολίτην.

— Ἄς αφήσωμεν αύτῃ, φίλε Αγάπιε, τῶ είπον, διότι σε ερεθίζουν και σε εξέλθωμεν ν' αναπειύσωμεν ολίγον καθαρόν αέρα.

Εξήλθωμεν, λοιπόν, και διευθύνθημεν προς Πανσίλυπον. Καθ' ὁδὸν απαντῶμεν τὸν Κύριον Κ- μετὰ τῆς ωραίας μελλονόμενου αύτου Κυρίας Π- φειδρούς ὡς άγγέλους.

— Πῶς σοι φαίνεται τὸ ωραῖον τούτο ζεῦγος; τῶ λέγω.

— Δέν ήμπορῶ να τοὺς βλέπω, είπεν ο Αγάπιος, διότι είναι λυπηρὸν ή θεοειδῆς αύτη κόρη να θυσιάσῃ εις τοιούτον τέρας; και τούτο άπλῶς δια τὰ πλούτη του; και μολονότι δέν έχω τήν τιμὴν να τὸν γνωρίζω εκ του πλησίον συμπεραίνω εκ του προσώπου του ότι είναι και βλάξ.

Προχωροῦτες περικιτέρω απαντῶμεν δύο κυρίους; πλουσίως και φιλοκάλως ενδεδυμένους.

— Πιθανὸν λέγω, οι κομψοβίωτοι οὔτοι κύριοι (fashionable gentlemen) να ήναι Ἕλληνες έμποροι του Μαντζεστηρ ή του Λίδερπουλ, επιστρέψαντες χάριν περιδιαβάσεως εις τήν φίλτην πατρίδα.

— Πιθανὸν όμως λέγει ο Αγάπιος, να ήναι και εντόπιοι αδώνιδες, οτινες χρωστωῦν τὰ φορέματά των εις τοὺς ράπτas των.

— Άλλά δέν τοὺς εἶδετε εξερχομένους εκ του ξενοδοχείου τῆς Αγγλίας;

— Ἄς είναι ότι είναι, εγὼ θεωρῶ εμαυτὸν καλλίτερον αυτῶν εις τὸ πενιχρὸν δωμάτιον τὸ οποίον κρατῶ εις τήν Πλάκα.

Επιστρέφοντες από τὰ Πατήσια επήραμεν τὸν επάνω δρόμον, και δια τῆς Λεωφόρου Αμαλίας εφθάσαμεν εις τὰ ανάκτορα, ὅθεν πάλιν δια τῆς Πλατείας του Συντάγματος κατεβαίνομεν εις τήν ὁδὸν του Ερμου; ἰδὼν δὲ άριστέροθεν τήν οικίαν του μακαρίτου Κορομηλά, — βλέπεις, λέγει ο Αγάπιος, βλέπεις τὰ παύγια τῆς τύχης! έχουν δικαιοί οι ποιηταί και οι ζωγράφοι να περιστῶσιν αύτήν τυρλήν; Κοθ' ὅσον άφορᾷ τήν παιδείαν ο άνθρωπος οὔτος στοιχηματίζω ότι περᾶν τῶν τεσσάρων πράξεων τῆς αριθμητικῆς δέν ήξευρε τίποτε, και ὅτε ήλθεν από τήν πατρίδα του φορῶν μίαν παλαζόκαπαν δέν είχε λεπτόν εις τήν σακούλάν του; και όμως αφῆκεν εκατομμύρια δραχμῶν, μη δυναθῆς να τὰ φέρῃ μετ' εαυτου εις τὸν άλλον κόσμον.

Βλέπων τήν ελσεινήν κατάστασιν του φίλου μου, τὸν ὠδήγησα εις τήν οικίαν μου, ἵνα περᾶσω τὸ επίλοπον τῆς ημερῆς παρεγγρῶν αυτὸν και διασκεδάξωμ τὰς λύπας του; ἀλλ' ἄμα εἰσῆλθωμεν εις τὸ δωμάτιόν μου ο ύπκρητης μου μοι ενεχείρισεν

ματα τῆς ρήτορος ήμῶν. Ἰπὸ τοιαύτης λοιπὸν αζίας διευθυντῆς διευθυνόμενον τὸ εθνικὸν τούτο εκπαιδευτήριον οὐδεμίαν ὑπάρχει αμφιβολία ότι τοὺς καρπούς εζει καλούς και αφθόνους; οὐκ εκ μακρῶν, και απαντας τοὺς συμπολίτας ήμῶν ευφραναί.

ΛΟΝΔΙΝΟΥ ΑΠΟΚΡΥΦΑ.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΚΡΕΜΑΣΜΕΝΟΥ.

Κεφ. α. Το ξενοδοχείον του βασιλέως Γεωργίου.

Απεχρηστήσαμεν τοὺς αναγνώστας ήμῶν καθ' ήν στιγμὴν ή Μίς Μιρία Τρέβωρ, απτηθείσα, ὡς και ο πατήρ αύτῆς εκ τῆς παρτομίας τήν ὀποιαν άκουσίως επαιξεν ή Σωσάννα πλησίον του προσκεφάλου του Φράγκη Περσέθαλ, συγκατένευε να δώσῃ τήν χειρά της εις τὸν Ρίο-Σάντον.

Μετὰ τήν σκηνήν ταύτην ανεχωρήσαμεν από τὸς θαλάμους του οίκου Τρέβωρ, και μετέβημεν εις τὸ λιτὸν δωμάτιον τῶν δύο θυγατέρων Μακ-Φαρολάνη, τὰς ὀποιᾶς ο Βῶβ-Λαντέρνας, — τὸ αγαπημένο παιδί, ὡς ὠνόμαζεν αυτὸν ο καπιτάν Πάδδης Οχράνης, — ὠδήγησεν εις τὸ ξενοδοχείον του Βασιλέως Γεωργίου, τὸ ὀποιον ήτο φκοδομημένον ἐπὶ τῶν ὄχθῶν του Ταμέσεως.

Ο ξενοδόχος Μάστωρ Γρούφης κατείχεν εν τῶ οίκῳ αυτου τήν θέσιν συζύγου τῆς βασιλίσσης, ὡς εις τὰ κράτη ὅπου ο νόμος δέν απαγορεύει τήν γυναίκα του ν' αναβῃ ἐπὶ του θρόνου; απήλασε του απροσδιορίστου δικαιώματος του να εκτελῃ από πρωτῆς μέγας έσπέρας τὰς διαταγὰς τῆς συζύγου του, και ο Θεὸς ήξέουσε ότι τὸ έργον του ήτο λίαν έργῶδες. Η Κυρά Γρούφην ἐπὶ θρόνου βασιλικῶ καθημενῆ ήθελεν αποτελεῖ βασιλίσσαν ισχυρήν, ασχημον και μελαγχροινήν; παρὰ τὸ λογιστήριόν της όμως απετέλει ξενοδόχον αρκετὰ καλήν, ή δύγλωσον προς τοὺς πελάτας, μειδιῶσαν προς πάντας, τρομερὰ προς τὸν σύζυγόν της, οστις ἀνα πᾶν μειδιάμα ελάμβανεν εις ανταμοιβήν ὕβρεις, και ἀνα πᾶσαν ὑπόκλισιν κατάραν.

Τοιαύτη φαίνεται ότι ήτο ή συμφωνία των.

Ητο ήδη περί που μία ὄρα άφ' ου είχαν ελθει εις τὸ ξενοδοχείον ή Άννα και ή Κλάρη Μακ-Φαρολάνη εκάθηντο δε πλησίον τραπέζης παρεσκευασμένης δια γεῦμα, περιμένονσαι τὸν πατέρα των. Απὸ κερὸν εις καιρὸν βῆμα λαθραίων ήκούετο εις τὸν διάδρομον και τρυγμὸς ἐσθῆτος προστριβομένης εις τήν θύραν, ο νυκτερινὸς άνεμος εἶδα εξώθεν, και έραίνοντο ανυψούμενοι ὡς φαντάσματα ελικειδῶς ὕπισθεν τῶν κεκοιναμένων ὄλων τῶν θυρίδων, οι πυκνοί καπνοί τῶν ἀτμοπλόων, τῶν αναβαινόντων και καταβινόντων τὸν παταμόν, αι θλιβεραί και εμετρεοι κραυγαί ναυτῶν στρεφόντων

ἐπιστολήν του ύπουργείου τῶν εξωτερικῶν δηλοῦσάν μοι τὸν προβιασμόν μου εις τήν θέσιν ὑπαλλῆλου τῆς Ἕλληνικῆς πρεσβείας εις ... Εν τῇ αγαλλιάσει τῆς καρδίας μου προσφέρω τήν επιστολήν εις τὸν Αγάπιον; να συμμεθεῖρ τῆς χαρᾶς μου; ἀλλ' απναντίας ἐνῶ ανεγίνωσκε τήν επιστολήν μου ήρχισαν οι χαρακτήρες του προσώπου του να συστῆλλωνται, οι ὀφθαλμοί του να σπινθηροβολῶσι και ή ὄψις του να πρασινίζῃ; τελειῶσας δὲ τήν επιστολήν μου τήν εἶρψε θυμωδῶς ἐπὶ τῆς τραπέζης μου, και αναπηδήσας εκ τῆς θεσεῶς του. Ἄ! κύριε, κύριε! ὀνομάζεσθε φίλος μου και όμως ράδιουργετε κατ' εμοῦ κρυφίως; ή μυστικότης αύτη είναι προδοσία! Ναί, κύριε είσθε προδότης ... Ποίος σας είπεν ότι ζητοῦντες αύτήν τήν θέσιν δέν με ὑπεσκαλίζετε; ... Καί ποίος σας κατέπεισεν ότι εγὼ δέν είμαι καταλληλότερος ὡμῶν εις τὸ να τήν κατέχω;

— Άλλ' εκατοντάκις μοι είχετε είπει ότι δέν είχετε τοιαύτας αξιώσεις.

— Καί ἄν σας τὸ είπον ὑπὸ μετριόφροσύνης, έπρεπε να με πιστεῖσῃτε; Ίδου λοιπὸν τώρα; σύ μὲν εισέρχασαι εις λαμπρὸν στάδιον, και καθίστασαι ανώτερος εμοῦ, εγὼ δὲ ο τάλας ... Σας εγνωρίσα, ἀρκεί ὕγιαινε; δέν με βλέπεις πλέον ὑπὸ τήν στέγην σου.

Και ταῦτα είπων ἐξῆλθε.

Τοιούτος φίλε συντάκτα, είναι ο ταλαίπωρος φίλος μου Αγάπιος; τί λοιπὸν μάς συμβουλεύετε να κίμωμεν προς θεραπειαν του; Ε. Δ***

Απάντησις του Φιλοκάλου. Να νυμφευθῃ και να γείνη συνδρομητής εις τὸν φιλόκαλον.

Ο περι ἀρετῆς λόγος τῆς Κυρίας

Σαπφούς Αεοτιάδος.

Τήν παρεθῶσαν παρεσκευήν μετὰ τήν θέσιν λειτουργίαν, εν ή παρευρέθησαν και αι κυκνεύμενες κόραι του Ἕλληνικου Περθεναγωγείου, πλῆθος φιλομούσων πολιτῶν συνέβρευσεν εις τὸ εθνωρελές τούτο καθίδρυμα του αξιοτίμου συμπολίτου ήμῶν Κυρίου Αντωνίου Πιττακού, ἵνα άκούσῃ τήν εκφώνησιν λόγου «Περί Ἀρετῆς» τῆς μελιγλώττου Κυρίας Σαπφούς Αεοτιάδος. Ο περι πολιτισμοῦ λόγος τῆς μουσοφιλοῦς ταύτης Κυρίας κατέστη ήδη γνωστός εις τὸ Πανελλήνιον; λέγομεν δὲ ότι και ο περι ἀρετῆς κατ' οὐδέν ελαττοῦται αυτου, και είναι καλὸν και πρόπον να δημοσιευθῇ ἐπ' ἀγαθῶ τῆς κοινωνίας ήμῶν. Ἰνα επικινέσωμεν αυτὸν ἀρκούντως έπρεπε και ήμεῖς να έχωμεν τήν ευγλωττίαν τῆς Κυρίας Σαπφούς. Ο περι ἀρετῆς οὔτος λόγος μάς εφῆκεν ἀραιφινῶς ἀπαρῶρια ἐναρέτου καρδίας; και τοσούτον ή ὀρμη του λόγου αύτῆς παρέσυρην ὄλην τὸ ακροατήριον ὥστε πάντοι τὰ πρόσωπα ἐδήλουν ότι αι καρδίαι αυτῶν συνεμεροζῶντο τὰ ὠρῆα και ὑψηλὰ αἰσθη-

τὸν ἐργάτην τοῦ πλοίου τῶν, ὁ μεμακρυσμένος τρουγμὸς τῆς μηχανῆς τῶν ἐκφορτωτῶν, καὶ ὁ μεμακρυσμένος πάλιν θόρυθος τῶν ἀμαξῶν αἴτινες ἀκαταπαύστως διαχαράττουσι τὰς ὁδοὺς τοῦ Δουδίνου.

Ἡ Ἄννα καὶ ἡ Κλάρη ἤρχισαν κατὰ πρῶτον νὰ ὀμιλῶσιν εὐθύμως περὶ τοῦ πατρὸς τῶν, καὶ ὀλίγον περὶ τοῦ Στεφάνου, καὶ περὶ τῶν τερπνῶν φαντασιουργημάτων, ἅτινα τὸσον ἐντέχνως ἤξεύρουσαν νὰ κατασκευάζωσιν αἱ νεανίδες ἐπὶ τῆς κινήσεως τοῦ μέλλοντος· εἶτα δὲ κατὰ τῆς μοναξίας συμβαλλούσης εἰς τὴν μονότονον ἀρμονίαν ἧς ἐπειράθημεν νὰ περιγράψωμεν τὰ διάφορα συστατικά μέρη, κατελήφθησαν βαθμηδὸν ὑπὸ ἀθυμίας, καὶ ἠσθάνθησαν βάρος ἐπικαθήμενον εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν.

Τὸ δωμάτιον ἐν ᾧ εὐρίσκοντο ἦτο λίαν εὐρύχωρον. Μεγάλῃ τις κλίνη ὑπόστεγος καὶ μετὰ παραπέτασμα ἀπετέλει μετὰ τῶν καθέκλων, τῆς τραπέζης καὶ μετ' ἀρχαιοειδοῦς τινοῦ γραφείου τὸ σύνολον τῶν ἐπιπέλων τοῦ θαλάμου, ὅστις εἰσὶν ἐξ ἐκείνων τῶν γυμνότητος τοῦ ταύτης ἐφαίνετο εἶναι μάλλον εὐρύχωρος. Ἐν νύξ ἦτο ζοφερά, καὶ μία μόνη λαμπρὰ ἐλαμπεν ἀμυδρῶς καὶ ὡσανεὶ πνιγμένη ἐντὸς τοῦ σκοτεινοῦ τοῦ θαλάμου, τοῦ ὁποίου οἱ σκοτεινοὶ τοῖχοι εὐδεμίαν ἐποίουν ἀντανάκλασιν φωτός.

Ἡ Κλάρη σκυθρωπὴ καὶ σύννοος ἐθεώρει βεβαίως τὴν θυρίδα ἐξωθεν τῆς ὑποίας διέβαιναν ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν ὡς ἀστραπὴ ἢ λάμψις ἀτροπλοῦ διαβαίνοντος ἐν πλήρει ὀρμῇ. Ἡ δὲ Ἄννα καὶ τοὶ ἀλαθῶς κατείχετο ὑπὸ τρόμου, μὴ τολμῶσα νὰ παραπονεθῆ ἐναπέθεσε τὴν κεφαλὴν τῆς εἰς τὰς δύο χεῖρας, τῆς καὶ ἐπροσπάθει νὰ φαντάζεται ὅτι εὐρίσκατο εἰς τὴν οἰκίαν τῆς θείας τῆς, ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν προστασίαν τοῦ ἐξαδέλφου τῆς Μάκ-Νά-θη.

— Κλάρη! εἶπε τέλος χαμηλῇ τῆ φωνῇ καὶ χωρὶς ν' ἀποκαλύψῃ τὸ πρόσωπόν τῆς.

Ἡ Κλάρη ἐστρεψέ προς αὐτὴν τὸ λυπηρὸν μὲν ἀλλὰ γαλήνιον βλέμμα τῆς.

— Δὲν φοβεῖσαι; ἐπανέλαβεν ἡ Ἄννα, — ἀδελφὴ μου, τί κρῶν καὶ σκοτεινὸν ποῦ εἶναι τὸ δωμάτιον τοῦτο!... Πρέπει νὰ ἦναι ἀργά... Καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, τώρα ποῦ τὸν συλλογίζομαι... ὦ! εἶχες δίκαιον Κλάρη νὰ μοῦ πῆς ὅτι δὲν ὀμιλοῦμαι τοῦ καλοῦ μας ἀνθρώπου Δούγκαν τῆς Αἰθῆς!

— Ἀλλὰ σοῦ ἐφάνη ὅτι τὸν ἀνεγνώρισες πολὺ καλά, εἶπεν ἡ Κλάρη μειδιῶσα.

— Δὲν ἤξεύρω... ὁ Δούγκαν δὲν ἔχει τὸ ἀλλόκοτον βλέμμα σου, τὸ ὅποιον κρυπογελάσθαι πισθῆναι τῶν πικρῶν καὶ ἐπικρεμαμένων ὄφρων σου... ἐπεθύμω νὰ φύγωμεν ἀπ' αὐτὴν τὴν οἰκίαν, Κλάρη! — Ἀμὴν ὅταν ἔλθῃ ὁ πατὴρ μας; τρελλή!... ἔλα, ἠσύχασε... Τί ἔμπορεῖ νὰ φοβῆται κανεὶς μέσα εἰς τὸ Λονδίνον εἰς αὐτὴν τὴν ἔσταν, ὅπου ὅλος ὁ Κόσμος εἶναι ζυπνητός.

— Δὲν ἤξεύρω εἶπε ἡ Ἄννα μὲ τρέμουσαν φωνήν, — φοβοῦμαι... ποτὲ δὲν ἐφοβήθηκα τόσο πολὺ.

Ἐν ᾧ ἐτελείονε τοὺς λόγους τούτους, ἠκούσθη κρότος ὅπισθεν τῆς θύρας, καὶ τὸ ταλαίπωρον κοράσιον προσεκολλήθη βίγων πρὸς τὴν ἀδελφὴν τῆς, τῆς ὁποίας τὸ εὐγενὲς μέτωπον δὲν ἀπώλεσε ποσῶς τὴν γαλήνην του.

Ἡ θύρα ἠνεώχθη, καὶ εἰσῆλθεν ἡ Κυρὰ Γρούφρη, φοροῦσα τὸ κάλλιστον μειδιάμα τῆς, συνοδευμένη ὑπὸ τοῦ Μάστρω Γρούφρη, τοῦ ὁποίου τὸ συνωφρυνμένον πρόσωπον ἐφαίνετο ἐπικεχρισμένον μὲ νέον ἐπίπλασμα κακοθυμίας (mauvaise humeur).

Ἡ Κυρὰ Γρούφρη ἐκράτει ζῶμον, ὁ δὲ Μάστωρ Γρούφρης λάγνον πλήρη ζύθου τῆς Σκωτίας, τοῦ ὁποίου ὁ ἀφρός ἦτο ἰκανὸς νὰ ἀναστήσῃ νεκρὸν λωλανδέρων τῆς Σκωτίας (lowlander) ἀποθανόντα πρὸ τριῶν ἡμερῶν.

— Λοιπὸν ὠραῖα κυρία μου εἶπεν ἡ Κυρὰ Γρούφρη, μὲ εὐμενεστάτην ὑπόκλισιν, — ὁ λαῖρος ἀργεῖ νὰ ἔλθῃ ἀπόψε. Μᾶς εἶχεν ὑποσχεθῆ νὰ ἔλθῃ εἰς τὰς ἑξ τὸ ἀργότερον... Παραξενὸν! Παραξενὸν! ἐμορμύριζε καὶ ὁ Μάστωρ Γρούφρης, προσήτων τὸν μέγαν καὶ ἐρυθρὸν ὀφθαλμὸν του ἐπὶ τῆς Ἄννης,

— Φίλε μου, εἶπε μετὰ στοργῆς ἡ Κυρὰ Γρούφρη, — σιώπα... βάλε κάτω τὴν λαγῆναν σου... καὶ πήγαινε στὸ καλὸ!

Ὁ καλοκάγαθος ἀνὴρ ἐξετέλεσε τὴν διαταγὴν ταύτην κατὰ τρίμειτρον (en trois temps) — Ἐλάτε ὠραῖά μου κοράσια ἐπανέλαβεν εὐθύμως ἡ ξενόδοχος ἄμα ἐξῆλθεν ὁ σύζυγός τῆς, — ὁ λαῖρος δὲν ἔμπορεῖ ν' ἀργήσῃ πλέον... φάγετε καὶ πίετε καὶ μὴ σᾶς μέλη.

Ἡ Κλάρη ἔλαμψε κίνημα ἀρνητικόν.

— Μπάρβα τῆς Σκωτίας παιδί μου, ἀνεβόησεν ἡ Κυρὰ Γρούφρη πληροῦσα τὰ ποτήρια τῶν δύο νεανίδων — καθ' αὐτὸ μπάρβα τοῦ Ἁγίου Δούνσταν, ἴσθην τιμὴ μου σᾶς λέγω!... Πρέπει νὰ τὴν γευθῆτε κοριτσάκιά μου· ἔχει τὴν μυρωδιὰν τῆς καλῆς πατρίδος σας· νὰ μὴν εἶμαι χριστιανὴ ἂν ἂν δὲ λέγω τὴν ἀλήθειαν!... Ἀλλὰ τώρα τὸ στοχάσθηκα· ἔσως ἀγαπᾶτε καλλίτερα κανένα δάκτυλο ὕσκη.

— Θέλομεν νὰ προσμενωμεν τὸν πατέρα μας, εἶπεν ἡ Κλάρη, εἰς τρόπον δυνάμενον νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὰς πατριωτικὰς ταύτας προτροπὰς τῆς.

Ἡ Κυρὰ Γρούφρη ἐδέχθη τοὺς ψυχροὺς τούτους λόγους μετὰ ἀγγελικοῦ μειδιάματος, τὸ ὅποιον ὑπέδειξεν ἔρκος ὀδόντων τοῦ ὠραιστατοῦ μελανοῦ χρώματος.

— Ὁραία κέρη, ἀπεκρίθη μὴ γένοιτο νὰ ἐναντιωθῶ εἰς τὸ καλὸν σας θέλημα... ἀλλ' ἡ μπάρβα μας εἶναι καλὴ, μὰ τὴν ψυχὴν τοῦ γοροῦ μου!... ἡ καλλίτερη ὅπου ποτὲς ἔκαμαν ἀπὸ τὸ πέρας μέρους τοῦ Σόλουαι.

Καὶ ταῦτα εἰπούσα ἐχαιρέτησε καὶ κατέβη τὴν κλίμακα.

— Κυρία Γρούφρη, ἀνεβόησεν εἰσερχομένη εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ ἰσοπέδου, — εὐχομαι νὰ σὲ διαφυλάττῃ ὁ θεὸς διὰ τὰς ἀμαρτίας μου εἰς τοῦτον τὸν κόσμον... δὲν ἔμπορῶσαι νὰ μὲ βοηθήσῃς ὀλίγον διὰ νὰ καταπέσω αὐταῖς τῆς κούλας;...

— Μοῦπες νὰ σιωπήσω... ἤρξατο λέγειν ὁ σκαῖος ξενόδοχος.

— Σοῦ λέγω πάλιν, τῷ ἀπεκρίθη ξηρὰ ξηρὰ ἢ γλυκεῖα σύζυγός του — ὅτι κάτι εἶδα εἰς ἐκεῖνον ὅστις ἤθελε μοῦ εἰπεῖν εἰς τί χηρασιμεύετε εἰς τοῦτον τὸν κόσμον! Μὰ τὴν ἀλήθειαν σοῦ λέγω!... Ἐσύρεις τί θὰ συμβῆ;... Αὐτὰ τὰ παλαχοκρίτσα δὲν θὰ πιῶν... θὰ μένουμι ζυπνητὰ ὡς γαταῖς τὸν ἀπρίλιον... Μ' ἐννοεῖς κυρία;...

— Ἀλλὰ φιλιότη μου...

— Νὰ σιωπᾶς, κύριε, ὅταν δὲν ξεύρης νὰ λὲς ἄλλο παρὰ ἀνοησίας. Ἀχ θεέ μου τί νὰ γείνω! λυπήσου με!... Καὶ τί θὰ πῆ ὁ Μάστωρ Βώθης, ὅστις μᾶς ἔχει προπληρωμένους;... Νὰ τοῦ δώσωμεν ὀπίσω τῆς εἴκοσι λίραις σου; ἀποκρίσου με.

— Νὰ τοῦ τὰ δώσωμεν ὀπίσω εἶπες ψυχὴ μου!

— Σὲ ἐρωτῶ Κυρία Γρούφρη.

— Μαθές, ψυχίτσα μου, ὑποθέτω...

— Δὲν σοι εἶπα νὰ σιωπᾶς; ἀνεβόησεν ἡ εὐμενὴς ξενόδοχος, — διὰ τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ λυπήσου με ὀλίγον... ὦ! εἶθε νὰ εἶχον ἄλλον ἄνδρα! ἀλλὰ τί νὰ κάμω ἢ κακόμοιρη; ὁ γέγονε γέγονε!

Καὶ τοῦτο πρὸ εἴκοσι περίπου ἐτῶν Ὁ Μάστωρ Γρούφρης κατεβίβασε μετὰ δειλίας τὸ τρομερὸν βλέμμα του, καὶ δὲν ἐτόλμησε πλέον νὰ εἴπῃ τὴν ἐλαχίστην λέξιν. Ἡ σύζυγός του τὸν θεώρησε μετ' ἀγερώχου περιφρονησεως· εἶτα δὲ βαρυνθεῖσα, ὡς φαίνεται, διὰ τὸ μὴ ἔχειν πρὸς τίνα ἐρίζειν, ἀνέβη πάλιν ἱλαρὰ ἱλαρὰ τὴν κλίμακα τὴν ἄγουσαν εἰς τὸ δωμάτιον τῶν δύο νεανίδων καὶ ἐπέθεσε προσεκτικῶς τὸν ὀφθαλμὸν εἰς τὴν ὄπην τῆς θύρας.

Διὰ τῆς ὄπης ἠδύνατο νὰ εὐεπὴ κάλλιστα, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο ν' ἀκούῃ. λυπηρὸν τοῦτο διότι περὶ αὐτῆς ἐπρόκειτο.

Ὁ καταλαβὼν τὴν Ἄνναν τρόμος ἐμετριάσθη κατ' ὀλίγον, καὶ εἰς τοῦτο οὐκ ὀλίγον συνείηται τὸ ἐράσμιον μειδιάμα τῆς ξενόδοχου· ἐνθάρρυνθεῖσα ἐκ τῆς ὄψεως προσώπου τοῦ ὁποίου ὤφειλε νὰ θεωρήσῃ ὡς φιλικὸν τὸ κοράσιον ἀνέλαβεν αἴφνης μὲγα μέρος τῆς εὐθυμίας τῆς.

— Διὰ τί ν' ἀποπέμψωμεν τὴν καλὴν ἐκείνην γυναῖκα, εἶπεν ἐπὶ τέλους ἡ Ἄννα, — φαίνεται πολὺ ἀγαθὴ καὶ περιποιητικὴ!... Δὲν φοβοῦμαι πλέον... τώρα δύναμαι νὰ περιμείνω ἕως τὰ μεσάνυκτα χωρὶς νὰ τρέμω.

— Ἔως τὰ μεσάνυκτα! ἐπανέλαβεν ἡ Κλάρη τῆς ὁποίας αἱ ὄψεις συνεσταλθῶσαν ἐλαφρὰ. — Νὰ δώσῃ ὁ θεὸς νὰ ἔλθῃ ὁ πατὴρ μας!... Παρετήρησες καλά αὐτὴν τὴν γυναῖκα, ἀδελφὴ μου.

— Βέβαια, Κλάρη, καὶ ἤθελα τὴν ἐναγκαλισθῆναι ἐξ ὅλης ψυχῆς... διότι ὁ φόβος ἤρχιζε νὰ μὲ πνίγῃ.

— Δὲν εὐρίσκεις τίποτε παράξενον εἰς τὸ βλέμμα τῆς; ἐπανέλαβεν ἡ Κλάρη.

Παραξενὸν!... ἄχι βέβαια... μάλιστα μοὶ ἐφάνη πολὺ συμπαθητικὴ.

— Τὸ μειδιάμα τῆς κατετάραξε τὴν καρδίαν μου, εἶπεν ἡ Κλάρη χαμηλῇ τῆ φωνῇ.

— Ἐμένα μὲ τὴν καθησούχασεν, ἀδελφὴ μου... Ἀλλὰ πόσον εἶσαι ὠχρὰ... καὶ συλλογισμένη... καὶ περίλυπος!... Μήπως ἔχεις κανένα φόβον Κλάρη;

Τὸ δειλὸν κοράσιον εἰς τοὺς λόγους τούτους ἔχασεν ἅπασαν τὴν εὐθυμίαν του, καὶ ἤλθε πάλιν καὶ προσεκολλήθη εἰς τὴν ἀδελφὴν τῆς.

Ἡ Κλάρη δὲν τῆ ἀπεκρίθη.

Τί κακὴ ποῦ εἶσαι! εἶπεν ἡ Ἄννα — ἐγὼ εἶχα λάβει θάρρος, καὶ σὺ πάλιν μὲ κάμνεις καὶ φοβοῦμαι.

Ἡ Κλάρη ἐθεώρησεν αὐτὴν μὲ βλέμμα δισταγμοῦ.

— Δὲν θ' ἀργήσῃ νὰ ἔλθῃ ὁ πατὴρ μας, εἶπε.

— ὦ! ναί, ὁ καλὸς πατὴρ μας! ἀνεβόησεν ἡ Ἄννα, τώρα θὰ ἔλθῃ καὶ θὰ ἴδωμεν ἴσως μᾶς παρὴν μαζί του εἰς τὴν Σκωτίαν μὲ...

— Μὲ τὸν Στέφανον, ἐπέρανε τὸν λόγον τῆς μὲ τόνον ὀλίγον σκωπτικόν, ἡ δὲ Ἄννα κατεκοκκίνισε.

— Μὲ τὴν θεῖαν μου, ἐψιθύρισε, καὶ τὸν ἐξάδελφόν μου... ἂν θέλῃ νὰ ἔλθῃ.

— Ὅθ' ἠελῆσῃ βέβαια φιλιότη ἀδελφὴ μου... Ἀλλ' ὁ πατὴρ μας ἄργησε πάρα πολὺ!...

Ἡ Κλάρη ἐπρόφερε τοὺς τελευταίους τούτους λόγους μὲ τὴν ἀνυσχυρίαν ὥστε ἡ Ἄννα ἠσθάνθη ἀκούσιον τίναγμα καὶ φοβισμὸν.

Περὶ τὸν χρόνον ἐκεῖνον πολὺς ἐγίνετο λόγος περὶ λαθραίων ἀρπαγῶν νεανίδων, περὶ ἱεροσυλιῶν καὶ ἄλλων ἀσεβημάτων, καὶ ἡ τρομερὰ φήμη τῶν Βουρξιστῶν, τῶν παίδων τῆς ἀναστάσεως ἦτοι τυμωρῶν, καὶ ἄλλων κερδοσκοπῶν τοῦ θανάτου, ἐτάραττε συχνὰ τὸν ὕπνον τῶν νεανίδων.

Ἡ Κλάρη λοιπὸν εἶχεν αἰτίας φόβου, ἀπομεινωμένη οὕσα ἐντὸς ἀγνώστου καὶ φημι τὴν ὄψιν ξενοδοχείου, εἰς τὸ ὅποιον εἶχεν ὀδηγηθῆ ὑπὸ ἀνθρώπου τὸν ὅποιον ἦδη ἐθεώρουν ὡς ὑποπτον· ἀλλ' ὁ φόβος δὲν ἠδύνατο νὰ καταβάλῃ ἐπὶ πολὺ τὴν εὐγενῆ φύσιν τῆς, καὶ πάλιν ἀνέλαβεν αἴφνης τὸ θάρρος τῆς καὶ πρὸς τοῦτο δὲν ἐγρειάσθη ἄλλο ἢ νὰ βίβῃ ἐν βέβημα ἐπὶ τῆς ἀδελφῆς τῆς. Ἡ ταλαίπωρος Ἄννα κατοβημένη ὑπὸ τοῦ ἀνεξηγήτου ἐκεῖνου τρόμου εἶχε κλίνει τὴν ὠραίαν κεφαλὴν τῆς καὶ ἐφαίνετο ἐγγὺς τοῦ λειποθυμῆσαι.

Ἡ Κλάρη ελάβετο τῆς ψυχρῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ τὴν ἐσφιζεν ἐλαφρὰ μεταξὺ τῶν ἰδικῶν τῆς.

— Δὲν ἤθελε νομίσαι τίς ὅτι εὐρισκόμεθα εἰς τὸ βῆθος σπηλαίου ληστῶν, ἐπιθύρυσεν. — ἠθέλησα νὰ ἴδω ἂν ἦσο γενικωτέρα παρ' ἄλλοτε, Ἄννα... λάβε θάρρος... εἴμεθα τόσον ἀσφαλῆς, ὅσον εἰς τὴν οἰκίαν μας... Ἄ! πόσον ἤθελε γελάσει ὁ Στέφανος, φωβηταῖάρα μου, ἂν σ' ἐβλεπε τρέμουσαν οὕτω.

Ἡ Ἄννα ἀνύψωσε τὴν κεφαλὴν, καὶ τῇ ἐφάνη ὅτι ἡ Κλάρη δὲν ἐφοβείτο πλέον, καὶ ἀνέλαβε πάλιν αἰφνης ὄλον τὸ θάρρος τῆς.

— Τί κρύα ποὺ εἶσαι! θέλεις νὰ φάγωμεν ὧ; ποὺ νάλληρ ὁ πατήρ μας;

— Καὶ ἔχεις ὄρεξιν νὰ φᾶς; εἶπὼ μετὰ, Κλάρη; ἠρώτησεν ἡ Ἄννα μετὰ θυμασμοῦ. — ἐγὼ αἰσθάνομαι ἀκόμη βῆρος εἰς τὸ στήθος μου... Δὲν εὐρίσκεται ἀρὰ γε ὀλίγον νερὸν ἐδῶ; Δι' ὧρα καὶ περειαί τῆς ἀνέλασον τὴν ζωηρότητάτων καὶ τὸ στοματάκι τῆς ἐλαβεν ἐλφρασιν εὐτόραπελον.

— Τί θέλω καὶ γερύω νερόν; ἀνεβόησεν ἀρπάζουσα τὸ μακρὸν καὶ κελυκῶδες ποτήριον, ἐν ᾧ βαθμηδὸν ἠλαττοῦτο ὁ παγὺς ἀφρός τοῦ Σκωτικοῦ ζύθου. — ἰδοὺ, μετὰ αὐτὸ δύναμαι ν' ἀναλάβω τὸ θάρρος μου, Κλάρη! ἄς πῶμεν εἰς ὑγείαν τοῦ πατρὸς μας!

— Καὶ ταῦτα εἰπούσα ἀπερρόρησε μέγα μέγρος τοῦ ποτοῦ.

Ἀσθενῆς κρότος ἠκούσθη εἰς τὴν θύραν.

— Καλὴ εἶναι, ἐπικέλαθεν ἡ Ἄννα ἢ Ἐρρη ποτὲ δὲν μας ἔκαμε καλλίτερον... Δὲν εἶσαι πλέον Σκωτὶς, Κλάρη... ἀπαιτῶ ν' ἀποκριθῆς εἰς τὴν πρόποσίν μου.

Ἡ Κλάρη πρόθυμος νὰ διατηρῇ τὴν ἀδελφὴν τῆς εἰς τὴν εὐθυμίαν τῆς, ἔλαβε καὶ αὐτὴ τὸ ποτήριόν τῆς καὶ ἔπιε.

— Ταύτην τὴν φορὰν ἠκούσθη καθαρότατα ὁ κρότος βήματος ἀπομακρυνομένου εἰς τὸν διάδρομον ἕως οὐ ἐφθκταν εἰς τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος ὅπου κατ' ὀλίγον ἔπαυσε.

Τὸ βῆμα τοῦτο ἀνήκεν εἰς τὴν γλυκυτάτην Κυρίαν Γρούφρη, τῆς ὁποίας ὁ ἐταστικός ὀρθόκλιμος δὲν ἐγκατέλιπε τὴν ὀπὴν διαρκούσης τῆς σκηνῆς τὴν ὁποίαν περιεγράψαμεν.

— Ἐπιον, ἐπιον, αἱ δύο φίλταται περιστρεφαί! ἀνεβόησεν ὁρμηθῆς εἰς τὴν χαμηλὴν αἴθουσαν, ὅπου τὸ Μάστωρ Γρούφρη; ἐρρέγγετο πλησίον τοῦ πυρὸς περιμένον αὐτήν. — ἐπιον καὶ αἱ δύο, ὡς δύο γενναῖα τέκνα τῆς Σκωτίας!

Ὁ Μάστωρ Γρούφρη; ἐξίπνησεν ἔντρομος. Εἰς πᾶσαν ἄλλην περιστάσειν ὁ ξενοδόχος οὗτος ἤθελε πληρώσει ἀκριβῶς τὸν ἀκαίρον τοῦτον ὕπνον, διότι ἡ Κυρὰ Γρούφρη ἦτο γυνὴ αὐστηρά· ἀλλὰ τὴν στυγερὰν ταύτην περὶ ἀνεπιθύμητον οὕτω εἰς τὴν χροάν

τῆς, ἐράνη ἐπεικῆς, καὶ ἠρέσθη μόνον εἰς τὸ νὰ διατινάξῃ δυνατὰ τὸν σύζυγόν τῆς.

— Τί τρέχει φιλιτάτη μου; τί τρέχει; ἠρώτησεν ὁ συνταγματικός οὗτος σύζυγος.

— Τί τρέχει, ἔ Μάστωρ Γρούφρη; κρέας με μάτι καὶ ὅπου εἶσαι, καὶ ὄγκος ἀχρηστὸς καὶ ἠλίθιος τρέχει ὅτι αἱ θυγατέρες τοῦ λαῖρδου ἔπιον ἀπὸ τὸ λατρικὸν τοῦ Μάστωρ Βώδη!

— Ἐπιον φιλιτάτη μου;

— Ἐπιον, καὶ νὰ μὲ παρ' ἡ ὕργη ἂν δὲν θὰ περιμένουν τώρα μετὰ ὑπομονὴν τὸν ἐρχομὸν τοῦ πατρὸς των, ὅστις τὴν στιγμὴν ταύτην ἀναμφισβόλω εὐρίσκεται εἰς τὸ κυνήγιον τῆς ἀγριόρνιθος μεταξὺ τῶν κλάδων τῆς ἐρείκης τῆς κοιλάδος Τεβιώτης.

— Σ' αὐτὴν τὴν ὥραν κυνήγι! ἐμορμύριζεν ὁ Μάστωρ Γρούφρη, εἶναι πολὺ ἀργά.

— Ἀργὰ ἢ ἐνωρὶς ἀδιόφορον! ἀνεβόησε θυμωδῶς ἡ ξενοδόχος. — ἐγὼ ζεῖρω μόνον ὅτι ὁ λαῖρδος ἀπέχει δικόσια μίλια ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ Βασιλέως Γεωργίου, καὶ ὅτι...

Πρὶν ἢ τελειώσῃ τὸν λόγον τῆς ἡ Κυρὰ Γρούφρη, ἡ θύρα τῆς ὁδοῦ ἠνεώχθη αἰφνης, καὶ ἀνθρωπὸς τις καλὰ καλὰ περιτυλιγμένος μετὰ Σκωτικὴν χλαμύδα (plaid) εἰσῆλθεν εἰς τὴν κάτω αἴθουσαν τοῦ ξενοδοχείου.

Εἰσερχόμενος δὲ ἐξέριψε ὀπίσω τὰ περὶ κρεμασμένα τῆς ποικίλης χλαμύδος του.

Ἡ κυρὰ Γρούφρη ἔχουσα ἔτι τὸν λόγον τῆς εἰς τὸ στόμα, ἔπεσεν ὡσεὶ κεραυνόπληκτος ἐπὶ τοῦ σκίμποδος τοῦ ἀντικρίζοντος τὸν τοῦ συζύγου τῆς.

— Ὁ λαῖρδος!... ἐτραύλισεν ἔντρομος. — ὁ διάβολος μᾶς τὸν φέρει!

ΚΕΦ. Ε'. Δύο Ἀγγελοὶ ἐπὶ τοῦ χεῖλους τοῦ βαρβάρου.

Ὁ εἰσελθὼν εἰς τὴν κάτω αἴθουσαν τοῦ ξενοδοχείου τοῦ Βασιλέως Γεωργίου ἦτο ἀνὴρ πεντηκοντούτης περιπόου, καὶ ὅμως ἐφαίνετο γεροντότερος. Ἀπεκδυόμενος τὴν χλαμύδα τὴν περιβάλλουσαν τοὺς ὤμους του, καὶ καλύπτουσαν ἐν μέρει τὸ πρόσωπόν του, ἀπεκάλυψε πρόσωπον αἰματηρῆς κρᾶσεως, καὶ ἐξ ἐκείνων ἅτινα δὲν φοροῦσι τὴν ὀχρότητα εἰμὴ μετὰ πολυετείς βρασμούς.

Ὁ εἰσελθὼν οὗτος ἀνὴρ ἦτο ὄντως ὁ λαῖρδος Ἄγκος Μὰκ Φαρλάνης, τοῦ φρουρίου Κρέβης· ἐφαίνετο περίλυπος καὶ εἰς ἄκρον τεταραγμένος· ἀλλ' ἡ λύπη αὐτῆ δὲν ἐφαίνετο νὰ ἦναι ἐξ ἐκείνων αἰτινῶν προέρχονται ἐκ τυχαίου τινὸς συμβάντος, καὶ τὴν ὁποίαν ἡ πρώτη εὐμενὴς αὔρα τῆς εὐθυμίας διασκεδάζει ἢ κατὰ τὸ φαινόμενον χρονική, καὶ προῖον πολυχρονίου καὶ διηνεκοῦς ἀνησυχίας. Οἱ μεγάλοι καὶ εὐσχημοὶ ὀφθαλμοὶ του ἦσαν βαθεῖς καὶ ἐρυθροί, ὡς νὰ ἦσαν τὰ ἀρρένωπα βλέφαρά του

συνειθισμένα εἰς δάκρυα. Τὸ διεπτυγμένον μέτωπόν του δὲν περιελείπετο πλέον ὑπὸ διακδήματος κόμης ἀστερόχροος· τὸ δὲ στόμα του τοῦ ὁποίου αἱ διαγραφὰ ἦσαν ἀνεπιλήπτου κανονικότητος, ἐφύλαττεν εἰς τὰ ἄκρα του βαθειὰν τινα πτυχήν, ὡς ἐροόγλυφον ὀδύνης, δι' οὗ ἐξεπράζετο πολλὴ τις πικρία καὶ πολλὴ ὀδύνη.

Ἡ ἀφίξις τοῦ λαῖρδου εἰς παρομοίαν στιγμὴν ἦτο αὐτόχρομα κεραυνὸς διὰ τὸ ἀξιώτιμον ζεύγος. Ἡ Κυρὰ Γρούφρη ὡς εἰπομένη ἤδη, ἔπεσεν ἐπὶ τινος σκίμποδος, ἐν ᾧ ὁ σύζυγός τῆς διέτεινε τοὺς μεγάλους καὶ ἠλίθιους ὀφθαλμούς του, ἔδραξ συστρέφων τὰς σκληρὰς τρίχας τοῦ πυρρῶ ἡμιγενείου του (favoris).

Ὁ Ἄγκος δὲν παρετήρησε ποσῶς τὴν σύγχυσίν των, ἀλλ' ἐπλησίασεν εἰς τὸ πῦρ τὰ ὑπὸ τῆς ἐροχῆς κάθυγρα ὑποδήματά του, καὶ ἐξέριψεν ἐπὶ τῆς τραπέζης τὸν πῖλόν του, ὅστις ἦτο κακοσμημένος κλωνάριον σμίλακος.

— Εἶμαι κουρασμένος, εἶπεν, — εἰτοιμάσατε τὸ δωμάτιόν μου.

— Τὸ δωμάτιόν σας! ἐπανέλαθεν ὁ Γρούφρης γογγύζων. — τὸ δωμάτιόν σας, Μὰκ Φαρλάνη!... Νὰ παρ' ὁ διάολος κι' ἂν σὰς ἐπρόσμενα ἀπάψε... Ναι, Μὰκ-Φαρλάνη ἡ εὐγενέστατα καθὼς σὲ λέγουσιν τώρα, μαθές! — Νὰ παρ' ὁ διάολος κι' ἂν σὰς ἐπρόσμενα! — Τὸ δωμάτιόν μου σὰς λέγω, μήπως κατέχεται ἀπὸ ἄλλον; ἠρώτησεν ὁ λαῖρδος.

— Ἄν κατίγεται;... χάρις τῷ Θεῷ, Μὰκ-Φαρλάνη, δὲν ἔχει ἐν μόνον δωμάτιον τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ Βασιλέως Γεωργίου... καὶ ὅσον διὰ τὸ ἰδικόν σας;...

— Φίλε μου σιωπᾶ! διέκοψε σιγανὰ ἡ ξενοδόχος, ἀναλαμβάνουσα ἤδη, τῆς ὁποίας τὸ μεδίωμα ἔλαμπε μετὰ νέαν λάμψιν. — Ἄ! ἡ εὐγενεία σας ἠθέλησε νὰ μᾶς ἐκπλήξῃ... Καὶ πῶς ἔχετε... καὶ τί νέα ἀπὸ τὴν πατρίδα παρακαλῶ;

Ταῦτα δὲ πάντα ἐρρέθησαν μετὰ μεγίστης εὐτραπέλειας, καὶ μετ' ὕψος προσπαθοῦν νὰ ἐκφράσῃ εὐθυμίαν καὶ ἐγκάρδιον ἀγάπην.

— Δὲν εἶμαι καλά, ἀπεκρίθη ξηρὰ ξηρὰ ὁ λαῖρδος, — καὶ δὲν ἔχω εἰδήσεις εἰς σὰς δώσω... Δὲν θὰ μ' εἰτοιμάσατε τὸ δωμάτιόν μου;

Ὁ Μάστωρ Γρούφρης ἠθέλησε ν' ἀποκριθῇ, ἀλλ' ἡ σύζυγός του ἔκλεισε τὸ στόμα του δι' ἐνὸς σφοδροῦ νεύματος.

— Ἐ, τί νὰ γείνη εὐγενέστατα, πρέπει νὰ βγάλῃ κανεὶς τὸ ψωμί του ὅπως μπορεῖ, εἶπε μετὰ τόνον θεωπευτικόν, καὶ ἐνταυτῷ σκωπτικόν. — ὅλος ὁ κόσμος δὲν ἐκληρονόμησε καθὼς ὑμεῖς ἡ ὥρα καὶ ἐπαυλὴν ἦ τις σὰς φέρει περισσοτέρας λίρας παρ' ὅτι ἡμεῖς κερδίζομεν σιλλίνια μετὰ τὸ μικρὸν μας ἐμπόριον ἐπὶ τοῦ Ταμέτω;· μάλιστα τὴν στιγμὴν ταύτην ἔχομεν ἐν ἡ δύο δέματα...

— Ἐκβάλετέ τα! εἶπεν ὁ Μὰκ Φαρλάνης.

— Ὁ διάολος! μὰ ἔχομε κι' ἄλλαις κάμερας σὰς εἶπαμεν, — εἶπε θυμωδῶς ὁ Μάστωρ Γρούφρη.

— Φίλε μου, εἶπεν ἡ Κυρὰ Γρούφρη, — πρέπει νὰ σιωπᾶς... στοχάζομαι ὅτι ἡ εὐγενεία του ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέξῃ ὅτι δωμάτιον θέλει... λάβετε ὀλίγην ὑπομονὴν Κυρίε Μὰκ-Φαρλάνη... Σὲ μισὴν ὥραν τὰ πάντα θέλουν εἶναι ἔτοιμα... ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ νὰ σὰς βάλλω νὰ φάγετε.

— Τρώγω μέσα εἰς τὸ δωμάτιόν μου, εἶπεν ὁ λαῖρδος. — ἄς κάμουν γρήγορα οἱ ἄνθρωποι σας, κυρία.

— Ὄλη ἡ οἰκία μου εἶναι εἰς τὰς διαταγὰς σας εἶπεν ἡ Κυρὰ Γρούφρη, τῆς ὁποίας τὴν εὐμένειαν τοῦ τρόπου οὐδὲν ἠδύνατο νὰ ταράξῃ. — τώρα πηγαίνω καὶ ἐπιστρέφω πάλιν ἀμέσως· εἶναι ὑπόθεσις ἐνὸς τετάρτου τῆς ὥρας. Ἡ γέρθη καὶ διαβαίνουσα ἐτσιμπίσε δυνατὰ τὸν βραχίονα τοῦ συζύγου τῆς, ὅστις ἐξέπεμψεν οἰμωγὴν ὀδύνης.

— Προσπάθει νὰ τὸν διασκεδάξῃς, εἶπε λάθρα εἰς τὸ οὖς του. — καὶ ὅταν μ' ἀκούσης νὰ γῆζω ἔλα ἐπάνω.

Ὁ Μάστωρ Γρούφρης ἐπένευσεν εὐπειθῶς, ὁ δὲ Ἄγκος Μὰκ-Φαρλάνης ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ σκίμποδος ἐξ οὗ ἠγέρθη ἡ ξενοδόχος καὶ ἐπλησίασεν εἰς τὸ πῦρ.

— Τί σκυλόκρο ποὺ κάνει σήμερον! Μὰκ-Φαρλάνη, ἤρξατο λέγειν ὁ Μάστωρ Γρούφρης, πρόθυμος νὰ ἐκτελέσῃ τὰς διαταγὰς τῆς ὑπερτάτης δεσποίνης του καὶ νὰ διασκεδάσῃ τὸν λαῖρδον. — Κρῦο διὰ βολεμένο. Χέμ!... Μὰ θὰ μοῦ πῆτε ὅτι εἶναι τῆς ἐποχῆς... Μὰ κάνει κρῦο, καὶ κρῦο... Χέμ!... Χέμ!... καὶ ἐγὼ εἶδα ἡμέρας τοῦ χειμῶνος ὅπου ὁ ἀνεμος ἦτο γαλήνιος ὡς... πολὺ γαλήνιος, μαθές! ὁ καθὼς τὸ γνωρίζει τοῦτο. Παίρνετε μίαν πρέζαν Ἰρλανδέζικου ταμβάκου (!) Μὰκ-Φαρλάνη!

Ὁ Μάστωρ Γρούφρης προσήνεγκεν αὐτῷ τὴν ταμβάκεραν του ἀλλ' ἐνόησεν καὶ τότε μόνον ὅτι δὲν ἤκουεν αὐτὸν διὸ ἐξεπέμψε βαθὺν στεναγμὸν ἀνακουφίσεως.

— Νὰ τον, πέταξεν! ἐμορμύριξε χονδρομειδιῶν τώρα δύναται νὰ κλέψῃ τις τὴν δεξιὰν του χεῖρα, χωρὶς νὰ τὸ ἐνοήσῃ ἡ ἀριστερά του... Ἀδιόφορον τοῦτο· φθάνει μόνον ἡ δουλειὰ νὰ τελειώσῃ ἐκεῖ ἐπάνω.

Ὁ λαῖρδος ἐκράτει τὰς δύο του χεῖρας ἐσταυρωμένας ἐπὶ τῶν γονάτων του· ἡ δὲ κεφαλὴ του ἦτο κεκλιμένη πρὸς τὰ ἔμπροσ. Τὸ περίλυπον καὶ ἀκίνητον βλέμμα του ἐφάνετο ἀκολουθεῖν τὸν πυκνὸν καὶ ὑποπράσινον καπνὸν ὅστις ἐξήρχετο ἐκ τῆς ἐσχάρης, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἡ κυρὰ Γρούφρη εἶχε ρίψει κόκινον γιανθράκων, πρὶν ἐξέλθῃ τῆς αἰθούσης, ἀλλὰ πράγμα τι οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ λαῖρδου δὲν ἔβλεπον οὔτε τὸν καπνὸν οὔτε τὴν ἐσχάραν, οὔτε ἄλλο οὐδὲν εὐρίσκετο βεβουθισμένος εἰς τὰς σκέψεις του, καὶ ἡ

(1) Ὁ Ἰρλανδέζικος ταμβάκος φημίζεται διὰ τὴν δύναμιν καὶ Σκωτικὴν ὄσμην του.

ἐκφρασις τοῦ προσώπου του εἶχε προσλάβει χροιάν πολλῶ σκυθρωποτέραν τῆς πρὸ ὀλίγου; αἱ ὄψεις του ἦσαν συνεσταλμέναι, ἡ ἀναπνοή του δυσκώως ὄφανε τὸ στῆθός του.

— Πάκ- Νάθη! Μάκ- Νάθη! ἐψιθύρισε τέλος πεπνηγμένη φωνή· — ταλαίπωρε ἀδελφέ μου! . . . τὰ ὄνειρα τὸ προείπον· τὸ αἷμά μου θέλει σὲ ἰκανοποιήσει . . . τὸ αἷμά μου θέλει τὸν τιμωρήσει! . . .

Καὶ σιωπήσας ἐπ' ὀλίγον ἀνέπνευσε μετὰ κόπου.

— Περιμένω νὰ μοὶ ἐπέλθῃ τὸ ἀπαιτούμενον θάρρος διὰ νὰ τὸν κτυπήσω; εἶπε πάλιν, — περιμένω . . . Διὰ τί ἀνέχεται ὁ Θεὸς νὰ ἀγαπῶμεν ἐκείνους τοὺς ὁποίους ἔπρεπε νὰ μισῶμεν; . . .

— Τὰ τὰ τὰ τὰ! ἐγόγγυσε ὁ Μάστωρ Γρούφης χασμάμενος, — ὁ Θεὸς ἀνέχεται πολὺ καλὰ ν' ἀποστρεφώμεθα ἀλλήλους ἐγὼ καὶ ἡ Κυρὰ Γρούφης ἐκ βάθους ψυχῆς . . .

Ἡ ξενοδόχος ἐν τούτοις εἶχεν ἀναθῆ μεθῆμα ληστρικὸν καὶ ἀνέλαβε τὴν κατασκόπευσίν τῆς ὀπισθεν τῆς θύρας τοῦ δωματίου τοῦ κατεχομένου ὑπὸ τῶν δύο νεανίδων.

Ὅπισθεν τῆς θύρας ταύτης συνέβαινε σκηνὴ παράδοξος, ἰκανὴ νὰ κινήσῃ εἰς οἶκτον τὸν ἀπαθέστατον θεατὴν. Ἀλλ' ἡ Κυρὰ Γρούφης ἦτο πρὸ πολλοῦ θεωρακισμένη κατὰ παντὸς αἰσθημάτων ἐλέους· ἐπέθεσε πάλιν τὸν ὀφθαλμὸν τῆς εἰς τὴν ὀπὴν τοῦ κλειθροῦ, καὶ ἐλυπείτο πολὺ διότι δὲν ἠδύνατο ν' ἀκούῃ τοὺς προσφερομένους λόγους, καὶ διότι ἠναγκαζέτο ἀπλῶς νὰ βλέπῃ παντομίμῃαν, καὶ τῇ ἀληθείᾳ τοιοῦτοτρόπως ἔχανε τὸ ἥμισυ τῆς ἡδονῆς.

Ἴδου τί εἶχε συμβῆν ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους τῆς θύρας. Ὁ ζῦθος τὸν ὁποῖον εἶχεν ἐγγύσειν εἰς τὰ ποτήρια ἡ Κυρὰ Γρούφης ὁ καλὸς ἐκείνος ζῦθος τοῦ Ἁγίου Δούνσταν, — περιεῖχε δυνατὴν ὄσιν ἐκ τοῦ ὕδατος τὸ ὁποῖον ὁ Βωβ-Δαντέρνας εἶχε λάβει παρὰ τοῦ Δεσπότη τοῦ Βουρκιστοῦ εἰς τὴν Πίπῃαν καὶ τὴν Κούπαρ· τὸ δὲ ὑγρὸν τοῦτο οὐδὲν ἄλλο ἦτο ἢ τὸ ἰσχυρὸν ναρκωτικὸν τοῦ ὁποῖου τὸ μυστικὸν ἐγνώριζον μόνον τὰ τέκνα τῆς ἀναστάσεως καὶ τὸ ὁποῖον μετςχερίζοντο διὰ ν' ἀποκιμίζωσι τὰ θύματα τῆς καταχρονίου βιομηχανίας των.

Ἄμα λοιπὸν αἱ δύο ἀδελφαὶ ἔπιον ἐκ τοῦ Σκωτικοῦ ζῦθου ἤρχισαν νὰ αισθάνονται τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ναρκωτικοῦ· ἠσθάνθησαν γλυκυθυμίαν τινὰ δι' ὅλου τοῦ σώματος, καὶ διπλασίαν οὕτως εἰπεῖν ζῶν καὶ ὑπαρξίν· ἡ Ἄννα ἤρχισε νὰ ᾄδῃ ἐν ᾄσμα τῆς πατρίδος ἡ δὲ Κλάρη παρέδωκε τὴν ψυχὴν τῆς ὄλην εἰς τὸ σύνθημα ἀντικείμενον τῶν διπλασιασμῶν τῆς καὶ λάμψις ἐλπίδος ἐφώτισε τὴν διάνοιάν τῆς. Ἐπειτα δὲ ἀμφοτέραι ἠσθάνθησαν ἐπὶ ἕδαφος τοῦ θαλάμου κυμαινόμενον ὑπὸ τοὺς πόδας των, παρασυρόμεναι ἀμφοτέραι διὰ βραδείων καὶ ἡδυπαθῶν κλονισμῶν ὁμοίων πρὸς τὸν σάλον μεγαλοῦ πλοῦου ἐν γαλήνῃ.

(Ἔπεται συνέχεια.)

III ΦΡΟΝΙΜΟΣ ΤΡΙΑΝΔΡΙΑ.

Γέρων τις τῶν ὀνηλατῶν ἕνα καιρὸν κατ' ἰχρόνον·
Μὲ τὸν υἱὸν του ἤλαυσε τὸν γέροντά του ὄνον
Στὴν Σμύρνην διευθύνετο ἀπὸ τὸν Κουκλουτζᾶν
Ἦς δὲ τινες ἱστορικοὶ λέγουσιν ἀπ' τὸν Βουτζᾶν
Εἰς τῆς Μαντάμας τὸ κλεινὸν προσήλαυσε τὸ χάνι·
Πλὴν τοῦτο ἀδιάφορον ζῆμιαν δὲν μας κάνει
Ἐν ᾧ λοιπὸν ἐβράδιον ὄνος καὶ ὀνηλάτης
« Καλὴ χαρὰ στὴν γνώσιν σου » τῷ λέγει διαβάτης
« Πεζὸς σὺ νὰ ὀδοπορῆς μετὰ τοσοῦτου πόνου.
« Πρὸς εὐκολίαν τῶν ποδῶν τοῦ προσφιλοῦ σου ὄνος.
Καὶ πρὸς διόρθωσιν εὐθὺς τοῦ λάθους τοῦ μεγάλου
Ἐ γέρων ἀνεβίβασεν ἐπὶ τοῦ Βοκεράλου
Τὴν συμβαδίζοντι υἱὸν καὶ κύπτιον καὶ βραδέως
Ἐγγύθεν παρακολουθεῖ ὁ τλήμων γηραλέος
« Χαρὰ 'στὸ προκομμένο μου » ἄλλος τις διαβαίνων
« Τὸν γέροντα πατέρα του » λέγει « τὸν καυμένον
Δὲν ἐλυπήθη καὶ πεζὸν τὸν βλέπει νὰ βαδίζῃ.
Κ' ἐπὶ τοῦ ὄνου του αὐτὸς φαρδὺς πλατὺς καθίζει.
Ἀκούσας τὴν ἐπίκλησιν ὁ γέρων τὸν λαμβάνει
Ἀπὸ τοῦ ὄνου καὶ αὐτὸς ἱππεύει μάνι μάνι
« Ὡ τὸν καλὸν μου γέροντα! » καὶ τρίτος ἄλλος φίλος
Ἐφάνησε « τέτοια ψυχὴ δὲν ἔχει οὐδ' ὁ σκύλος.
Ἀπὸ τὸν κόπον τὸ παιδί τὰ γόνατα λυγίζει
Κι' αὐτὸς ἐπὶ τοῦ ὄνου του τὴν πίπῃαν του καπνίζει. »
Μόλις τὸν ψόγον ἤκουσεν ὁ εὐπιαστὸς μας γέρων
Καὶ τὸν υἱὸν ὀπίσω του ἐνόμισε συμπερὸν
Ν' ἀναβιάσῃ παρευθὺς· καὶ κατορθώσας τοῦτο
Ἐστὸ εἰρημένον χάνιον βραδέως εὐωδοῦτο.
« Καλὴ δικός σας εἶν' αὐτὸς ὁ ὄνος; τί σκηρότης!
Τῷ λέγει κ' ἕνας τέταρτος ἐχέφρων γνωμοδότης.
« Μὲ φαίνεται ἑρθότερον οἱ ζωάσας εἰς τὸν ὄμον
Νὰ πάρτε τὸ ζῶν σας, 'στὸν ἴσον τοῦτον ὄμον
Παρὰ νὰ τὸ σκοτόνετε μὲ τὸ διπλοῦν σας βάρος.

Συγγνώμην γὰρ τὸ θάρρος. »

« Μάλιστα εἶμαι πρόθυμος ν' ἀρέσκω 'στὸν πλησίον
Εἶπεν ὁ γέρων καὶ εὐθὺς τοῦ ὄνου μὲ σχοινίον
Τοὺς πόδας δένουν κ' εἰς αὐτοὺς παχὺ βραδέιον χώννουν·
Καὶ ὁ πατήρ μὲ τὸν υἱὸν 'στοὺς ὄμους τὸν σηκόνουν,
Πλὴν μόλις εἰς τὴν Γέφυραν ἐπάνω εἶχον φθάσει
Καὶ ὁ εὐεργετούμενος διὰ νὰ ἡσυχάσῃ
Κόπτει τῆς καλτοδέταις του καὶ πλοῦς μέσα εἰς τὸ βεῦμα
Πίπτει μὲ πάταγον σφοδρὸν (αὐτὸ δὲν εἶναι ψεῦμα)
Ἐ γέρων δ' ὁ ταλαίπωρος λυπούμενος βαρέως
Εἰς τὸν Βουτζᾶν ἢ Κουκλουτζᾶν ἐπέστρεψε ταχέως
Πλὴν ἔμαθον εἰς τὸ ἐξῆς τοῦ Γιάννη καὶ τοῦ Κώστα
Νὰ μὴ ἀκούῃ συμβουλὰς, φίλτατε ἀναγνώστα,
Ἦς μὴ δὲ σὺ νὰ χέρσσαι καὶ ν' ἀγέσαι ὑπ' ἄλλων
Μὴ θέλε, τὸν αὐχένα σου ἀκρίτως ὑποβάλλει.